

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ • ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2019
Τ.Θ. 1308, Τ.Κ. 380 01 ΒΟΛΟΣ, ΤΗΛ.: 24210 93502, 24210 93510, FAX: 24210 67903

ΚΩΔΙΚΟΣ: 2369

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2019: ΝΕΟ ΣΕΚΙΝΗΜΑ, ΝΕΑ ΕΛΠΙΔΑ!

Αδελφοί μου, Μεγάλη ή στημερινή ήμέρα. Πλημμυρισμένες οι Έκκλησίες μας άπο πρόσωπα φωτεινά, τά δικά σας πρόσωπα, πού άναζητούν την άλιθινή χαρά, τη χαρά πού δέν γεννιέται μέσα σε δυνατούς ήχους και έκτυφλωτικά φώτα άλλα σε γωνιά άπόμερη, σπίλαιο ήσυχιάς και γαλήνης, όπου οι ούρανοι ήχοι της δοξολογίας φτάνουν κατευθείαν στις ψυχές μας. Σήμερα ή άρχη της συμφιλίωσης ούρανου και γῆς! Σήμερα ή άρχη της σωτηρίας του γένους των άνθρωπων! Σήμερα ή άρχη της συνένωσης των άνθρωπων γύρω από τη φάτνη του Σωτήρα του κόσμου!

Όλοι σήμερα συγκεντρωμένοι έδω, σάν σέ ξένα άλλο σπίλαιο της Βηθλεέμ, γευόμαστε γεύσεις έπουράνιες και κατανοοῦμε τό ούσιαστικό νόημα της μεγάλης γιορτής που άποκαλύπτεται σέ ξένα πρόσωπο: στό πρόσωπο του νεογέννητου Ιησού, του βασιλέα της ειρήνης και της ἀγάπης. Διότι πάνω απ' όλα, Χριστούγεννα είναι ή έλευση του Θεού στη γη, Χριστούγεννα είναι «ό Θεός μεθ' ήμῶν». Λάμπουμε άπο χαρά, γιατί ή παρουσία του νεογέννητου Χριστού διαλύει κάθε μας φόβο και ή ἀγάπη Του γιά τους άνθρωπους διαποτίζει τις ψυχές μας και μᾶς ένωνει μέ τα ἀγαπημένα μας πρόσω-

πα. Κανείς δέν είναι σήμερα ξένος. Κανείς δέν είναι σήμερα μόνος. Πάντα, τέτοιες μέρες, ἐπέστρεφαν οι ξενιτεμένοι. Καί πάντα, τέτοιες μέρες, ή μνήμη νικᾶ και φέρνει ξανά κοντά μας ὄλους ἐκείνους πού δέν βρίσκονται πιά στή γη. Ἡ κάθε οἰκογένεια, μικροί και μεγάλοι, πιασμένοι χέρι χέρι γιορτάζομε ἐνωμένοι τό μεγάλο γεγονός της Θείας Ἐνανθρωπίσεως. Καί ὅλοι μαζί συγκροτοῦμε τή μεγάλη οἰκογένεια της Ἐκκλησίας μας, ή όποια συνενώνεται γύρω από ξένα άλλο, ὑπερκόσμιο γιορταστικό τραπέζι, τήν πνευματική τράπεζα του Μυστηρίου της Θείας Εὐχαριστίας, στήν όποια σέ λίγο θά συμμετάσχουμε ὅλοι, κοινωνώντας σῶμα και Αἷμα Χριστού.

Αὐτόν ἀτενίζουμε ως θεῖο Βρέφος και βεβαιωνόμαστε πώς ή Ἀγάπη πού ἔφερε στή γη είναι ίσχυρότερη από τόν θάνατο. Ἀκοῦμε τό «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ» και αἰσθανόμαστε ξανά τή σιγουριά της ἐπουράνιας Πατρικῆς παρουσίας. Ἀκοῦμε τό «ἐπί γῆς εἰρήνη» και ξαναβλέπουμε σάν ἀδέλφια, ὅλα τά πρόσωπα πού σήμερα μᾶς περιτριγυρίζουν.

Τή γιορτινή αύτή ήμέρα ζούμε ξανά τό μεγάλο μυστήριο της θεί-

Συνέχεια στή σελ. 2.



ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2019: ΝΕΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ, ΝΕΑ ΕΛΠΙΔΑ!

Συνέχεια ἀπό τή σελ. 1.

ας Ἐνανθρωπίσεως και μέ τί λάμψη τῶν προσώπων μας θυμίζουμε στὸν κόσμο πώς ὁ πόνος τῶν αἰώνων ἀπό τὸ μίσος και τὸ ψέμα δίνει σήμερα τὴ θέσην του στὴ χαρά τῆς ἐπιστροφῆς στὸν πρώτην μας πατρίδα. Ὡς Ἐδέμι βλέπει ὁ ἵερος ὑμνωδός τῆς Βηθλεέμ και ἀναγγέλλει τὸ χαρμόσυνο μήνυμα: «Ἡ Βηθλεέμ ἄνοιξε τὸν Πα-

**«Χωρίς Χριστό
ὅλη ἡ ἔορταστική ἀτμόσφαιρα μένει κενή!
Χωρίς Χριστό ὅλες οἱ σχέσεις
τῶν ἀνθρώπων συνεχίζουν νά στηρίζονται
στὸν φόβο και τὴν ἰδιοτέλεια!»**

ράδεισο, ἐλάτε νά δοῦμε, τὴν ἀπόλαυσην κρυμμένην βρήκαμε, ἐλάτε νά πάρουμε τοῦ παραδείσου τὰ δῶρα μέσα στὸ Σπλαίο».

Ἀνοίγει ἡ πύλη τοῦ Παραδείσου και ἀναγνωρίζουμε ξανά Αὐτὸν πού ζωή, μόνον ζωή μᾶς κάρισε, ζωή ἀληθινή, χωρίς λύπη, χωρίς φόβο και χωρίς τέλος.

Χωρίς Χριστό ὅλη ἡ ἔορταστική ἀτμόσφαιρα μένει κενή! Χωρίς Χριστό ὅλες οἱ σχέσεις τῶν ἀνθρώπων συνεχίζουν νά στηρίζονται στὸν φόβο και τὴν ἰδιοτέλεια. Παρά τούς στολισμούς, τὸν κοσμικότητα, τὶς ἔορταστικές ἐκδηλώσεις και τὶς ἀνταλλαγές τῶν δώρων, ή κοινωνία παραμένει δικασμένη και οἱ ἀνθρωποι πιο μόνοι ἀπό ποτέ.

Ἐμεῖς ὅμως διαλέξαμε σήμερα ἓνα διαφορετικό δρόμο ἀπό ἐκεῖνον πού ἀκολουθεῖ ὁ κόσμος. Μέ πατρική ἀγάπη και συγκίνηση συμπορεύομαι μαζί σας, ἀναζητώντας τὴν πηγὴν τῆς χαρᾶς και τῆς ἀγάπης.

Νιώθουμε ὃ ἔνας τὸν ἄλλον λαμπροντυμένους και καρούμενους και μέσα μας ξαναγεννιέται ἡ βεβαιότητα πώς γιά ὅλον τὸν κόσμο και τὸν πατρίδα μας ἴδιαίτερα, ξαναγεννιέται ἡ ἐλπίδα. Ἀν ὑπάρχουμε ἀκόμη ὡς λαός, εἶναι διότι τὶς κρίσιμες στιγμές βρεθήκαμε ἐνωμένοι γύρω ἀπό τὸ λίκνο τοῦ Μεσσία Χριστοῦ. Αὐτὸς ἦταν και Αὐτός παραμένει ὁ δεσμός πού μᾶς ἔνωνται. Στὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου ἐρχομοῦ Του μάθαμε νά συγχωροῦμε, νά συμπαραστεκόμαστε και νά ἀγαπᾶμε.

Δέν πρέπει λοιπόν νά ἀφέσουμε ἀδικιάωτη αὐτή τὴν ἀγάπη πού σαρκώνεται σήμερα στὸ ταπεινό σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ. Δέν πρέπει νά ἀκυρώσουμε τὸν ἄπειρη φιλανθρωπία Του. Ἡ σημερινή μέρα εἶναι ἡ μεγάλη μας εὐκαιρία νά γίνουμε γιά τὸν κόσμο ὅτι ἔγινε ὁ Χριστός γιά μᾶς!

Σπέριγμα γιά τὸν ταλαιπωρημένο, ἀγκαλιά γιά τὸν κατατρεγμένο, λόγος παρηγοριᾶς γιά τὸν συντετριμμένο, καταφύγιο γιά τὸν ἄστεγο, ἐλπίδα γιά τὸν ἀπελπισμένο. Ἄς ἀποκαλύψουμε στὸν κόσμο μὲ τὴ δική μας ἀγάπη, τὸ μεγαλεῖο τῆς δικῆς Του. Ἀγκαλιάζοντας τὸν συνάνθρωπό μας, ἀγκαλιάζουμε τὸν νεογέννητο Χριστό και γινόμαστε ζωντανή μαρτυρία δική Του και τῆς ἐλπίδας πού προσέφερε ξανά στὴ γῆ.

Τὰ φετινά Χριστούγεννα ἄς μήνυμα μόνο μιά ἀπλή γιορτή ἐθίμων και εὐχῶν. Ἅς φτάσουν μέχρι τὸ βάθος τῆς καρδιᾶς μας και ἄς γίνουν νέο ζεκίνημα μεταμόρφωσης τῆς ὑπαρξής μας και γέννησης μᾶς νέας ἐλπίδας γιά ὅλο τὸν κόσμο. •

Χρόνια πολλά και εὐλογημένα!

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΣ

† Ο ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΙΓΝΑΤΙΟΣ

ΑΝΤΙΔΙΡΗΤΙΚΑ

**Ἡ γιόγκα και ὁ διαλογισμός
ἔχουν σχέση μὲ τὴ νοερά προσευχή;**

Κατά τὸν ἄποψη τῶν γκουρουιστικῶν ὄμάδων στὸ χώρα μας ἡ προσευχή τοῦ Ἰησοῦ στὸν Ὁρθόδοξην παράδοσην («Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με τὸν ἀμαρτωλό») εἶναι ἔνα εἶδος «μάντρα». Δηλαδή, φράσεις πού χρησιμοποιοῦνται κατά τὴ διάρκεια τῶν ἀσκήσεων τῆς γιόγκα και τοῦ διαλογισμοῦ και ἔχουν ὡς σκοπό νά θέσουν ἐκτὸς λειτουργίας τὴ σκέψη και τὴ συνείδηση τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ φράσεις αὐτές εἶναι συχνά «օνόματα θεοπτίων και λατρευτικές φόρμουλες» (Aagard, s. 5). Αὐτὸς δέν τὸ ἀρνοῦνται και τὰ βιβλία τῆς γιόγκα, πού προορίζονται γιά τοὺς Δυτικούς και προπαγανδίζουν τὴ γιόγκα σάν εὐεργετική γιά «ἔνα ώραιο και ύγιες σῶμα» (Τζέημς Μακάρτνεϋ, σ. 71).

Οσοι θεωροῦν τὸ μάντρα ἀπλό ὑποστηρίζουν «χονδροειδεῖς ἀνονσίες», λέγει ἡ κίνηση τοῦ Σατυανάντα, γιατὶ τὸ μάντρα «δέν ἔχει σχέση μὲ τὸ χονδροειδές σῶμα σας. Εἶναι μᾶλλον ὡς τροφή μὲ τὸν ὄποια τρέφεται τὸ παραψυχικό σας σῶμα. Ὁπως τρώτε τὸ φαγητό σας... ἔτσι τρέφετε τὴν ψυχή σας μὲ ἔνα διαιτολόγιο ἀπό μάντρα, ώστε νά μπορεῖ νά ἀναπτυχθεῖ και νά γαλουχηθεῖ σε μιά ζωντανή ἐμπειρία».

Ἔτσι, ήγειρικό στέλεχος τοῦ γκουρού Σάι Μπάμπα ἀναφέρει πώς μὲ τὸν προσευχή τοῦ Ἰησοῦ ἐνώνεται κανείς «μὲ τὴ Συνείδηση τοῦ

Χριστοῦ» και ἡ προσευχή εἶναι κάτι ἀνάλογο μὲ τὸ μάντρα SO-HAM, πού χρησιμοποιεῖται συνήθως σὲ συνδυασμό μὲ τὴν ἀναπνοή: «Ἡ εἰσπνοή κάνει καθὼς μπαίνει τὸν ὑπὸ SO (πού σημαίνει ΑΥΤΟΣ) και ἡ ἐκπνοή κάνει καθὼς βγαίνει τὸν ἐσωτερικό ὑπὸ HAM (πού σημαίνει ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ). Τὸ ΑΥΤΟΣ ἀναφέρεται στὸν ENA ΘΕΟ. Ἐτοι τὸ μάντρα ἐπιβεβαιώνει, καθὼς ἐκπνεύεται πρός τὰ ἔξω, τὸν ἐνυπάρχουσα ἐνόπτια μᾶς μὲ τὴν Ψυχή, πού εἶναι ἔνα μὲ τὸ Θεό» (Μπόμπ Νάτζεμυ, Γιόγκα γιά ὑγεία, σ. 207).

Τὸ ὅτι ἡ νοερά προσευχή τῆς Ὁρθοδοξίας συγχέεται μὲ τὰ ἴνδουιστικὰ μάντρα προδίδει παντελή ἄγνοια τῆς χριστιανικῆς πίστης ἀπό μέρους τῶν ὄμάδων αὐτῶν, πού ὅμως εἶναι ίκανή νά φέρει σύγχυση σὲ ἀνύποπτους ἀνθρώπους. Ἐπιπλέον, τὸ ὅτι ἡ ἐπίκληση ἴνδουιστικῶν θεοπτίων τοποθετεῖται στὸ ἴδιο ἐπίπεδο μὲ τὴν ἐπίκληση τοῦ ὄντος τοῦ Χριστοῦ σημαίνει πώς ὁ ὄπαδός τῆς γιόγκα ἐπικαλεῖται «ἄλλους θεούς» (Ἐξοδ. κ' 3-5. Δευτερ. στ' 6-9), ἀκόμη και ἡν χρησιμοποιεῖ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ.

Ο διαλογισμός δέν ἀπευθύνεται σὲ προσωπικό Θεό - ξεχωριστὸν ἀπό ἡμᾶς, ούτε ἐπιδιώκει διαπροσωπική κοινωνία μὲ τὸν Χριστό, ἀλλά στοχεύει σὲ μιά ἀπρόσωπη συμπαντική ἐνέργεια, πού τὴν ὄντα μάζει «συνειδητότητα χριστοῦ». Ούσιαστικά ἀντικαθιστᾶ τὸν Θεάνθρωπο Χριστό τῆς ιστορίας μὲ τὸν ἑαυτό του. Δέν ὑπάρχει λοιπόν ἀμφιβολία πώς μὲ τὴ γιόγκα και τὸν διαλογισμό μπαίνει κανείς σὲ διαδικασίες, πού τὸν ὁδηγοῦν ἀναπόφευκτα σὲ ἴνδουιστικά μονοπάτια.

Πρωτ. Κωνσταντῖνος Φλάκης

Χριστούγεννα: Η γενέθλιος ήμέρα τῆς ἀνθρωπότητος

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΥ ΜΗΛΑΤΟΥ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ Ι.Ν. ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ Ν. ΙΩΝΙΑΣ

Γενέθλιο ήμέρα τῆς ἀνθρωπότητος ὄνομάζει τὸν ἔορτὸν τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως ὁ Μέγας Βασίλειος. Σ' αὐτὸν φανερώνεται τὸ μυστήριο τοῦ Χριστοῦ, πού εἶναι ὁ προαιώνιος Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ ὅποιος προσέλαβε ἀσυγχώτως τὸν ἀνθρώπινη φύσην καὶ εἰσῆλθε στὸν ἀνθρώπινη ἱστορία. Παράλληλα, δῆμος, τὸ θεανδρικό αὐτὸ μυστήριο φανερώνει καὶ τὸ μυστήριο τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ Σάρκωση τοῦ Θεοῦ συνιστᾶ τὸν ἐκ νέου γέννηση τοῦ ἀνθρώπου, διότι ὁ Χριστός ἀποκαλύπτει ἐν ἔαυτῷ τὸν καινούργιο ἀνθρωπο. “Ἐτέχθη ἡμῖν σήμερον Σωτὴρ, ὃς ἐστί Χριστός Κύριος”. Ἡ σωτηρία πού φέρνει ὁ Γεννηθείς Υἱός καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ ἀνάπλαση, ἡ ἀνακαίνιση, ἡ ἀναδημιουργία τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου, μία ὄντως γέννηση τοῦ ἀνθρώπου στὸν πνευματικόν, τὸν ἀληθινόν, τὸν “ὄντως” ζωῆν. “Μέ τὸν ἐνσάρκωσην πραγματοποιεῖται ἔνα νέο εἶδος γεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἡ κατὰ Πνεύμα, ἡ ἀναθεν γέννηση, πού καταργεῖ τοὺς νόμους τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου”¹ καὶ εἰσάγει στὸ πλήρωμα τῆς ζωῆς. Γ' αὐτὸ καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος ὄνομάζει τὰ Χριστούγεννα γενέθλιο ἡμέρα τῆς ἀνθρωπότητος.

“Οπως ἡ φυσική βιολογική ζωή, γιά νά υπάρξει, ἔχει ἀνάγκη ἀπό γεννήσηρα, ἔτσι συνέβη καὶ μὲ τὸν πνευματική ζωῆν. Γ' αὐτὸ τὸν λόγο, ὅπως γράφει ὁ Ἀγιος Νικόλαος Καβάσιλας, “σέ κανένα ἀνθρωπο δέν ἔται δυνατό νά zήσει τὸν πνευματική ζωῆν πρὶν ἀπό τὴ σύλληψη τῆς Μακαρίας Σάρκας τοῦ Κυρίου”². Ἔτσι ὁ Θεός γεννᾶται ἀπό ἀνθρωπο γιά νά γεννησει ὁ Ἰδιος τὸν ἀνθρωπο στὸν ἀληθινή καὶ αἰώνια ζωῆν.

Ἡ Ἐνανθρώπηση τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ πράγματι τὴ θεμελιώδη προϋπόθεση γιά νά zήσει πραγματικά ὁ ἀνθρωπος, νά θεωθεῖ. Κατά τὸν Μ. Αθανάσιο, “Ἄυτός ἐννθρώπησεν ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν”. “Οπως φάλλουμε στὸν κανόνα τῆς ἔορτῆς, ὁ σοφός Δημιουργός “αὗθις ἀναπλάτει κρείττονος θείας ζωῆς, τὸν κατ' εἰκόνα Θεοῦ γενόμενον καὶ ὅλον τῆς φθορᾶς ὑπάρχαντα ἀνθρωπον”.

Γιά νά κατανοίσουμε τὰ ἀνωτέρω, χρειάζεται νά θυμηθοῦμε ὅτι, γιά τὸν Πατερική διδασκαλία, ὁ Χριστός εἶναι ὁ νέος Ἀδάμ, εἶναι τὸ ἀρχέτυπο καὶ ὁ σκοπός τοῦ Ἀδάμ. Ὁ ἀνθρωπος πλάστικε κατ' εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὅποιος εἶναι “ἡ ἀπαράλλακτος εἰκὼν τοῦ Πατρός, ὁ χαρακτήρ τῆς ἀδιόπτος αὐτοῦ”, “ὁ πρωτότοκος πάστος κτίσεως” (Κολ. 1, 15). Ἀκριβῶς γι' αὐτὸ ν ἐνωση μέ τὸν Χριστό συνιστᾶ τὸ βασικότερο στοιχεῖο τοῦ εἶναι του. Ὁ ἀνθρωπος, γιά νά εἶναι ἀνθρωπος, πρέπει νά γίνει αὐτὸ πού πλάστικε νά εἶναι, δηλ. χριστοειδῆς.

“Ωστόσο, μετά ἀπό τὸν πτώση, ὁ Ἀδάμ ἔχασε τὸν προορισμό του. Ἡ ἀπόσταση ἀνάμεσα στὸν ἀνθρώπινη καὶ στὴ θεία φύση αὐξήθηκε δραματικά καὶ ἔγινε τὸ πρῶτο ἐμπόδιο πού καθιστοῦσε ἀδύνατο τὸν κοινωνία Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου. Ἐντούτοις, ἡ ὑποστατική ἐνωση τῶν δύο φύσεων στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἀναφέται τὸν ἀπόσταση καὶ καταργεῖ τὴ διαφορά τῶν φύσεων. Ἔτσι, ὁ Χριστός γίνεται ὁ νέος Ἀδάμ, ὁ καινούργιος γεννήτορας τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ Πατέρος τοῦ μέλλοντος αἰώνος.³

Ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἐκπλήρωση τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ γιά τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου. Κατά τὸν Ἀγιο Γρηγόριο Νύσση, «ὅ δέ Θεός ἡμῶν καὶ Σωτήρ, ἐκπληρώνοντας τὸν ὑπέρ ἡμῶν οἰκονομίαν, κατέβηκε στὴ γῆ γιά νά ἀνατείλει τὴ ζωῆν⁴. Δέν μποροῦμε, δῆμος, νά ξεχωρίσουμε τὸ γεγονός τῆς θείας Γεννήσεως ἀπό τὸ ὑπόλοιπο σωτηριῶδες ἔργο τοῦ Χριστοῦ. Γ' αὐτὸ καὶ στὸν εἰκόνα τῆς Γεννήσεως ἥδη προκαταγγέλλεται ἡ ταφή καὶ ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου. Ἡ Ἐνανθρώπηση ἀναφέται τὸ ἐμπόδιο τῆς φύσεως πού φύσεως πού εἶναι ἡ ἀμφατία καὶ ὁ θάνατος.

Αὐτὸ καὶ δυνατότητα μᾶς δόθηκε χάρη στὴ Σάρκωση τοῦ Θεοῦ. Διότι “δέν κινηθήκαμε ἐμεῖς πρός τὸν Θεό ἀλλά Ἐκεῖνος κατέβηκε καὶ ἤλθε σε ἐμᾶς. Δέν τὸν ἀναζητήσαμε ἀλλά μᾶς ἀναζήτησε”⁵. Γιά νά zήσει τὸν πνευματική ζωῆν ἀνάγκη, συνεπῶς, νά γεννηθεῖ “ἀνάθεν”, “δί’ ὕδατος καὶ Πνεύματος”. Καὶ αὐτὸ καὶ γέννηση τελεσιουργεῖται μέσα στὸν Ἐκκλησία. Ὁντας ἡ Ἐκκλησία τὸ Ζωοποιό Σῶμα τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος, παραμένει ἐργαστήριο σωτηρίας καὶ αἰώνιας λυτρώσεως τοῦ ἀνθρώπου⁶.

Ἡ ἔορτὸν τῶν Χριστούγεννων εἶναι, λοιπόν, πρόσκληση μετοχῆς στὸ Κυριακό Σῶμα, στὸν θεανθρώπινο κοινωνία τῶν Ἀγίων, στὶ σύναξη ὅλων τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Γ' αὐτὸ καὶ δέν μπορεῖ ὁ ἀνθρωπος νά εορτάσει ἀληθινά Χριστούγεννα ἐκτός Ἐκκλησίας. Ἡ πνευματική ζωή δέν μπορεῖ νά vonθει ἀτομικά καὶ ἴδιωτικά, ὅπως ἀντιλαμβάνεται δυστυχῶς ἡ ἐποχή μας τὴ θρησκευτικότητα. Ἀκόμα καὶ ἡ προσωπική ἀσκητική μας προσπάθεια ξεκινᾶ καὶ τελειώνει στὸν ἐκκλησιαστική σύναξη, ἐνώνει καὶ δέν χωρίζει μέ τὰ ἀλλὰ μέλη, διότι ἐνώνει μέ τὸν Χριστό, πού εἶναι ἡ κεφαλὴ τοῦ Σώματος.

Γενέθλιος ἡμέρα τῆς ἀνθρωπότητος, λοιπόν, ἡ ἔορτὸν τῶν Χριστούγεννων. Ὁ ἀπερίγραπτος Λόγος τοῦ Θεοῦ γεννᾶται ἐκ παρθένου, γιά νά ἀναπλάσει καὶ νά ἀναγεννήσει τὸν ἀνθρωπο. Ὁ Χριστός ἤλθε καὶ ἔρχεται ὅχι γιά νά μᾶς διδάξει τὴ ζωή ἡ ἀπλῶς νά διορθώσει τὴ ζωή σ' αὐτὸ τὸν κόσμο ἀλλά γιά να γίνει ὁ Ἰδιος ἡ ζωή μας. Ἡλθε ὅχι γιά νά zήσει καλύτερα ὁ κόσμος ἀλλά γιά νά zήσει ὅντως ὁ κόσμος.

1. Πλαναγόπουλος Ἰωάννης, Ἡ οἰκονομία τῆς θεανδρικῆς ζωῆς, στὸ Χριστούγεννα, Ἀκρίτας, σ. 118.
2. “Τὸν πνευματικήν zῆσαι ζωὴν οὐδενὶ τῶν πάντων ἔξην τῆς μακαρίας ταύτης σαρκός μήπω παγείσης” Καβάσιλας, PG 150, 596.
3. Νελλὰς Π., Ζέον θεούμενον, σ. 127.
4. “Ο δέ Θεός ἡμῶν καὶ Σωτήρ, ἐκπληρώνοντας τὸν ὑπέρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρῶν, ὑπῆλθεν τὴ γῆ γιά νά ἀνατείλει τὴ ζωῆν” Γρ. Νύσση PG 46,586.
5. N. Καβάσιλας, Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, Α' 17, ἐκδ. Ἰ. Η. Σουρωτῆς, ὅπ.π.
6. Γιέβτις Ἀθανασίου, Χριστούγεννα, Ἀκρίτας, σ. 15.



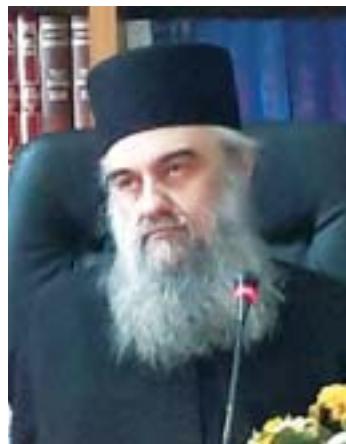
'Αφιερωμένες στόν Απόστολο

Η πρώτη Γενική Ιερατική Σύναξη της Ιερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, γιά τό νέο Εκκλησιαστικό έτος, πραγματοποιήθηκε (22/10) στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας. Τό γενικό θέμα τῶν φετινῶν Συνάξεων εἶναι «Οἱ Ἐπιστολές τοῦ Ἀποστόλου Παύλου».

«Η Σύναξη ξεκίνησε μέ τόν Ἀγιασμό, πού τέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπόλιτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, ὁ ὄποιος, προλογικά, ἐπεσήμανε ὅτι στίς Ιερατικές μας Συνάξεις ἐκφράζεται τό Συνοδικό πολίτευμα τῆς Ἑκκλησίας καί ἡ μεταξύ μας ἐνόπτητα, ἐνῶ κύρια χαρακτηριστικά τους εἶναι ὁ ἐπιμορφωτικός χαρακτήρας τους καί τό πνεύμα ἐλευθερίας στόν διάλογο πού ἀκολουθεῖ.

Α΄ ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ

Τό θέμα τῆς πρώτης Συνάξεως ἦταν «Ἡ πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολὴ». Πρώτος ὁμιλητής ἦταν ὁ **Άρχιμ. Μεθόδιος Κρυπτός**, Ηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Νοσυχαστηρίου Ἀναστάντος Χριστοῦ καί Ἱεροκήρυκας τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς, μέ θέμα «Ἐισαγωγικά στόν Ἐπιστολή-βασικά θεολογικά θέματα».



Ο ὁμιλητής χαρακτήρισε τόν πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολὴν «σπουδαιότερο σέ περιεχόμενο ἀπ’ ὅλες τίς ἐπιστολές τοῦ Ἀπ. Παύλου, ὁ ὄποια θεωρεῖται συνήθως ὡς «ἡ δογματική» ἢ «τό Εὐαγγέλιο τοῦ ἀποστόλου Παύλου». Ἀκολούθως, ἀναφέρθηκε στόν τόπο καί χρόνο συγγραφῆς, καθώς καί στίς ἀφορμές συγγραφῆς τῆς ἐπιστολῆς, πρίν προβεῖ σέ ἀναλυτική παρουσίαση τοῦ περιεχομένου τῆς, τό ὄποιο διακρίνεται σέ Δογματικό καί Πρακτικό. Ἀκολούθησε ἡ ἀνάδειξη τοῦ περιεχομένου

ἐνός ἔκαστου τῶν κεφαλαίων τῆς Ἐπιστολῆς καί ὁ π. Μεθόδιος συνέψιε τόν ὄμιλία του, ἐπισημαίνοντας ὅτι «Θά πρέπει νά κρατήσουμε στό μνήμη μας ὅτι σ’ αὐτόν καταγράφεται ὅχι μόνο ὡς θεολογία ἀλλά καί ἡ λαχτάρα τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου: Ἐπισήμανε ὅτι ἡ ἀποστασία ἀπό τόν ζῶντα Θεό εἶναι ἡ αἰτία τῆς παρακμῆς καί τῆς διαφθορᾶς τῶν «χωρίς Χριστό», πρό ἀλλά καί μετά Χριστόν ἀνθρώπων καί κοινωνιῶν. Διετράνωσε ὅτι ἡ σωτηρία καί δικαίωση τῆς ἀνθρώποτος δέν ἐπιτυγχάνεται μέ ὄποιεσδήποτε ἀνθρώπινες προσπάθειες, ἀλλά μόνο μέ τό κάρπο καί τό ἔλεος τοῦ Σταυροθέντος καί ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντος Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης».

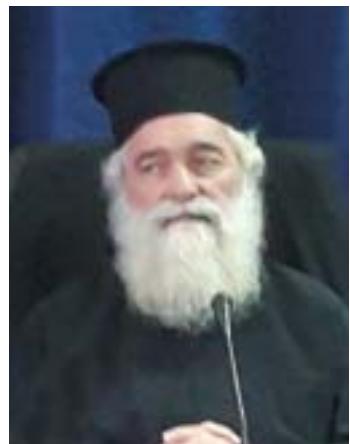
Ἐπόμενος ὁμιλητής ἦταν ὁ **Πρωτ. Γεώργιος Δορυπαράκης**, Θεολόγος, Συγγραφέας, Κληρικός τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς, μέ θέμα «Διάκριση καί φιλαδελφία ὡς τρόπος ζωῆς μέσα στόν Ἑκκλησιαστική κοινόπτητα (Ρωμ. 14)».

Ο ὁμιλητής παραπέρασε ὅτι «ἡ διάκριση καί ἡ φιλαδελφία μέσα στόν Ἑκκλησιαστική κοινόπτητα δέν θεωροῦνται δυστυχῶς, ὡς ὥφειλε, δεδομένες καταστάσεις ἀποτελοῦν διαρκῶς ζητούμενα, ὅπως τοῦτο καταφαίνεται ἡδη ἀπό τά σπάργανα τῆς Ἑκκλησίας, στίς πρώτες Ἑκκλησιαστικές κοινόπτετες πού ἴδρυσαν οἱ μαθητές τοῦ Κυρίου...». Ως παράδειγμα, ἔφερε τό ζήτημα τῶν εἰδωλοθύτων, γιά τό ὄποιο ὄμιλει ὁ Παῦλος, τό ὄποιο ἔγινε ἀφορμή διακρίσεως καί ἀντιπαλόπτητας μεταξύ τῶν «δυνατῶν» καί «ἀδυνάτων» στόν πίστη καί ἐπεσήμανε ὅτι οἱ Χριστιανοί «πρέπει νά διέπονται ἀπό ἀγάπη μεταξύ τους, ὅτι πρέπει νά μποροῦν νά κινοῦνται μέ διάκριση, ὥστε οὔτε οἱ μέν οὔτε οἱ δέ νά κατακρίνουν καί νά ἀλλοιοσπαράσσονται, ἀλλά νά zoῦν μέ ἐνόπτητα καί ὄμονοια, γιατί τό ζητούμενο πάντοτε εἶναι ἡ ἀγάπη, εἶναι ἡ φιλαδελφία, εἶναι ἡ ἐν Χριστῷ συνοχή τους».

Ορίζοντας τόν ἔννοια τῆς φιλαδελφίας, ὁ π. Γεώργιος τόνισε ὅτι «πρόκειται γιά τόν ἀγάπη πρός τούς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς, συνεπῶς γιά τόν ἐκπλήρωση τῆς βασικῆς καί κεντρικῆς ἐντολῆς τοῦ Χριστοῦ «ἀγαπάτε ἀλλήλους». Οπότε ἡ φιλαδελφία δέν κατανοεῖται ἀπλῶς ὡς μιά καλή διάθεση ἢ ἓνα τυπικό καθηκόν, ἀλλά ἐκεῖνο πού καθορίζει τόν ποιότητα τῆς χριστιανικῆς συνειδήσεως. Ο χριστιανός δηλαδή δέν μπορεῖ νά μήν εἶναι φιλαδελφός. Ή φιλαδελφία του ἀποτελεῖ ὥφειλη ὡς ἐφαρμογή ἐντολῆς τοῦ Χριστοῦ... Καί εἶναι ἡ φιλαδελφία ἡ χαρισματική ἐκείνη κατάσταση, ἡ ὄποια μᾶς ἀνάγει στό ἐπίπεδο τῆς υἱότητας πρός τόν Θεό, τῆς ἀλληλοπερικόρησής μας μέ τόν ἴδιο τόν Κύριο... Κύριο γνώρισμα τῆς φιλαδελφίας ἀπό τόν ἄποψη αὐτή εἶναι τό στοιχεῖο τῆς θυσίας».

Στή συνέχεια, ὅρισε τό διάκριση «ὡς κάρπο τοῦ Θεοῦ πού γεννᾶται στόν καρδιά τοῦ πιστοῦ μετά τόν ἔντονο ἀγώνα του κατά τῆς ἀμαρτίας. Καί μέ τόν ἔννοια αὐτή, δειτουργεῖ ὡς ὁ ρυθμιστικός παράγων πού συντονίζει τίς διάφορες ἐνέργειες τῆς ψυχῆς, προκειμένου νά διακρατεῖται αὐτή σ’ ἐκεῖνο τό ἐπίπεδο πού μπορεῖ νά δέχεται ἀπρόσκοπτα τό κάρπο τοῦ Θεοῦ...».

Εἰτι, δέν ζητάμε ἡ τό διάκριση ἡ φιλαδελφία, ἀλλά τό φιλαδέλφη διάκριση καί τό διακριτική φιλαδελφία - ὅ, τι νομίζουμε πώς εἶναι τό πνεύμα τοῦ Ἀποστόλου. Γιατί μεμονωμένες οἱ ἀρετές αὐτές κάνουν τόν ὅποια χριστιανική ἀξία τους καί μπορεῖ νά ἐκτραποῦν ἀκόμη καί σέ μή χριστιανικές καταστάσεις. Καί δέν πρέπει νά παραξενεύμαστε· γιατί ἡ διάκριση πολλές φορές μόνη της ὁδηγεῖ στόν πονηρία καί τόν κακυποψία - τό λέει καί ὁ Ἀπόστολος - , ἐνῶ ἡ φιλαδελφία κωρίς τό διάκριση μπορεῖ νά καταντήσει σέ τυραννία πρός τούς ἄλλους ὡς διαρκή ἐπέμβαση στό ζωή τους, ἡ στόν καλύτερο(;) περίπτωση σέ ἓναν διαλυτικό ὑπερπροστατευτισμό...».



Ακολούθως, μίλησε γιά τίς δύο ἀρετές, ὡς τρόπο ζωῆς, καθώς «στό ἐπίπεδο τῶν σχέσεων, φανερώνουν τή χαρισματική τους ἐνέργεια, καί μάλιστα ὡς ἀδιάκοπο κίνητρο κάθε ἐνεργείας... Ο χριστιανός, καί μάλιστα ὡς κληρικός, προσπαθεῖ νά ἔχει ὡς κόρην ὁφθαλμού τής πνευματικῆς του ζωῆς τό δίπολο αὐτό τῶν συγκεκριμένων ἀρετῶν, πού ἀνοίγουν τόν δρόμο γιά νά σκηνώσουν μέσα του βεβαίως καί ὅλες οἱ ἄλλες ἀρετές -συνεπῶς νά ἐπαναπαύεται μέσα του ὁ Κύριος...». Αναφερόμενος στίς ἐπιμέρους σχέσεις, ὅπου καλεῖται ὁ κληρικός νά φανερώνει τό διάκριση καί τή φιλαδελφία, παραπότες ὅτι αὐτές εἶναι «πρωτίστως μέ τούς συναδέλφους του κληρικούς, μέ τούς λαϊκούς ἀδελφούς του, μέ τήν οἰκογένειά του καί τήν ὅποια κοινωνική σχέση πού ἀναπτύσσει ὡς ἀνθρωπος εὑρισκόμενος στόν κόσμο, ἀλλά καί τή σχέση του μέ τόν ἴδιο του τόν ἔαυτό», διευκρίνιζοντας ὅτι «ἐννοοῦμε βεβαίως ἀπέναντι στόν χαρισματικό ἔαυτό μας... Θέλουμε νά πούμε ὅτι ἀν δέν μποροῦμε νά δοῦμε τόν Χριστό σέ μᾶς τούς ἴδιους, τότε εἶναι ἀδύνατο νά Τόν δοῦμε καί στά πρόσωπα τῶν ἀδελφῶν μας καί τῶν λοιπῶν συνανθρώπων μας...».

Οσον ἀφορᾶ στίς σχέσεις τῶν κληρικῶν μεταξύ τους, ἀνέφερε ὅτι «ἡ ποιότητα τῆς καθορίζεται, ἐν πολλοῖς, ἀπό τήν ποιότητα τῆς σχέσης μέ τούς λαϊκούς». Μιλώντας γιά τή σχέση του κληρικού μέ τήν οἰκογένειά του, τόνισε ὅτι «δέν εἶναι δυνατόν ἔνας κληρικός νά λειτουργεῖ ἰστορροπημένα στόν ἐνορία του, δηλαδή κατά τό θέμα μας: φιλάδελφα καί διακριτικά, ἀν πρώτιστα δέν λειτουργεῖ ἔτσι μέσα στό ἄμεσα οἰκείο του προσωπικό περιβάλλον. Πρώτα τό διακριτικό καί τό φιλάδελφο βιώνεται μέσα στόν κατ’ οἴκον ἐκκλησία καί ἐπειτα στή μεγαλύτερη οἰκογένεια τῆς ἐνορίας...». Γιά τή σχέση μέ τό ποιμνιο

Παῦλο οἱ Ἱερατικές Συνάξεις

τῆς Έκκλησίας, παραπόρος ὅτι «ὁ πιό προχωρημένος χριστιανός, ὁ «δυνατός» που τόν χαρακτηρίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, εἶναι ἐκεῖνος που λειτουργεῖ πάντοτε, χωρίς ἐκπτώσεις, μέ τι διακριτική φιλαδελφία καί τι φιλάδελφη διάκριση. Καί ἀντικειμενικά «δυνατοί» πρέπει νά θεωροῦνται ἀκριβῶς οἱ κληρικοί, ὡς τύποι τοῦ ποιμνίου τους. ·Ἐννοοῦμε ὅτι εἶναι πολύ ὀδυνηρό γιά τούς ποιμένες νά παρουσιάζονται κατώτεροι ἀπό πλευρᾶς πνευματικῆς τῶν λαϊκῶν ἐνοριτῶν τους...».

Ἐπιλογικά, ὁ π. Γεώργιος ἐπεσήμανε ὅτι «κωρίς τὸν ὑπομονήν, εἶναι ἀδύνατον νά βρεθοῦν καὶ οἱ ἄλλες ἀρετές τῆς διάκρισης καὶ τῆς φιλαδελφίας, γιατί, γιά νά ἀποκτήσει κανείς τὸν ἀγάπην καὶ τὴ διάκριση, ἀπαιτεῖται συστηματικός καὶ ἀδιάκοπος πνευματικός ἀγάνας, ἀπαιτεῖται ὀδυνηρή ὑπομονή, ἥ όποια, κατά τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἐκείνη ποὺ μᾶς ὁδηγεῖ στὸν τελειότητα καὶ μᾶς φέρνει τὸν παρουσία τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ μέσα στὸν ὑπαρξή μας...».

Β' ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΑΞΗ

‘Η δεύτερη Γενική Ιερατική Σύναξη πραγματοποιήθηκε στις 19/11. Τό θέμα της Συνάξεως ήταν «‘Η Α’ πρός Κορινθίους’ Επιστολή».

Πρώτος όμιληπής ήταν ο **Άρχιμ. Χρυσόστομος Μαιδώνης**, Έπι-
τιμος Πρωτοσύγκελλος και Ἱεροκήρυξ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱε-
ριστοῦ, Ἀγίου ὄρους & Ἀρδαμερίου, μέ θέμα «Εἰσαγωγικά στὸν
Ἐπιστολὴν - βασικά θεολογικά θέματα».

‘Ο όμιλοπτής ἀναφέρθηκε στίν ίδρυση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορίνθου, στόν χρόνο καὶ στόν τόπο συγγραφῆς τῆς Ἐπιστολῆς, στή γνησιότητά της, ἐνῶ διεξοδικά παρέθεσε τό περιεχόμενό της, στό όποιο ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν ἀντιμετωπίζει κορυφαῖα ζητήματα, ὅπως οἱ διαιρέσεις καὶ τά σχίσματα, ή αἵμομιξία καὶ ή πορνεία, ή ἀποφυγή τῶν εἰδῶλοιλατρικῶν δικαστηρίων, ὁ Χριστιανικός Γάμος, ή κηρεία καὶ ή παρθενία, τά εἰδῶλούθιτα, ή θέση τῶν γυναικῶν στίν Λατρεία, ή συμμετοχή στό Δεῖπνο τῆς Εὐχαριστίας, τά Χαρίσματα τοῦ Ἅγιου Πνεύματος, ή Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καὶ ή λογία ὑπέρ τῶν ἐνδεῶν Χριστιανῶν.

Κάνοντας μιά σύντομη ἐπικαιροποίηση τῶν ἀπαντήσεων, πού
ἔδωσε ὁ Παῦλος στὰ ὡς ἄνω ζητήματα, κατέληξε λέγοντας ὅτι «Θά-



“Ομως καὶ πάλι ἔχουμε θέμα ποιός εἶναι εἰς θέσιν νά έρμπνεύσει τόν Παῦλο καί νά ἐπικαιροποίησει τή διδασκαλία του. Δέν καταφεύγουμε ούτε στά δράματα καί τίς δῆθεν ἀποκαλύψεις, πού ἀποτ-

λοῦν νοσηρές καταστάσεις. Ἡ ἀποκάλυψη συνεχίζεται στούς θεωμένους συγχρόνους πατέρες, οἱ ὅποιοι μᾶς δίδουν ἀπαντήσεις καὶ λύσεις στά θέματα πού μᾶς ἀπασχολοῦν. Ἡ Ἐκκλησίᾳ, ἔχοντας καθοδηγητές τούς συγχρόνους Ἀγίους, μέσα ἀπό τὸ Συνοδικό σύστημα, θά ὁδηγεῖται ἀπό τὸ "Ἄγιο Πνεῦμα καὶ θά δίνει τό σωστικό μῆνυμά Της στό σύγχρονο κόσμο καὶ στή σύγχρονη ἐποχή".

Ἐπόμενος εἰσόγητής ἦταν ὁ Ἀρχιμ. Δανιὴλ Αεράκης, Ἱεροκήρυξ-Συγγραφέας, μέ θέμα «Χαρίσματα καὶ Λατρεία τῆς Ἐκκλησίας (Α' Κορ. 11-14)».

‘Ο π. Δανιήλ τόνισε ότι «τά ίδιαίτερα χαρίσματα μέσα σπήν ’Εκ-

κλησία δέν δίδονται γιά λόγους ἐντυπωσιασμού, οὕτε μπορεῖ νά
ἔχουν ἐπαγγελματικό χαρακτήρα, οὕτε ίκανοποιοῦν ἄσκοπες περιέρ-
γειες. Εἶναι φανερώσεις τοῦ Ἅγιου Πνεύματος. Τά χαρίσματα δίδο-
νται ἀπό τό Ἅγιο Πνεύμα. Αὐτό εἶναι τό βασικό. Αὐτό ἀναιρεῖ τὴν
ἀπάτησην νά καταλαμβάνει κανείς κάτι, πού δέν τοῦ ἀνήκει ή δέν τοῦ
ἀρμόζει. Ἀναιρεῖ τὴν ἔπαρση καί τὸν ἐγωισμό, ἀλλά καί τὸν μαγικό
τρόπο μεταδόσεως τῆς χάριτος. Ἡ
πίστις στή δύναμη τοῦ Ἅγιου Πνεύματος ἐνεργοποιεῖ τὸν Χρι-
στιανό. Ἡ πίστις παρέχει τὴν
ἄδεια στόν Θεό, γιά νά τελέσει τό
θαῦμα.

“Ο όμιλοπός ἐπεσήμανε ὅτι στὸν θεολογία τοῦ Ἀποστόλου Πιαύλου στὰ καρίσματα συνυπάρχουν ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ ἁγιότητα, ἐνῶ παρατήρησε ὅτι τὸ πλέον ἀναγκαῖο κάρισμα εἶναι ἡ ἀγάπη, «ποὺ εἶναι ἡ πηγὴ ὅλων τῶν καρισμάτων. Ὁχι μόνο, διότι ἀπό τὸν Θεό τῆς ἀγάπης πηγάζουν ὅλα τὰ καρίσματα, ὅλες οἱ δωρεές, ἀλλά καὶ διότι ἀποτελεῖ τὴν πηγή, ἀπό όπου τὸ ὅποιοδήποτε κάρισμα περνώντας φιλτράρεται καὶ γίνεται ἀγνή προσφορά. ἁγιότητα».

Σπτ συνέχεια, ό π. Δανιήλ έπεστήμανε σειρά παθογενειῶν πού τα-
λανίζουν τήν Θεία Λατρεία στήν ἐποκή μας, ὅπου τά ἐπιμέρους κα-
ρίσματα δέν ἀξιοποιοῦνται πρός ὡφέλεια καί οἰκοδομή τῶν πιστῶν,
ἀλλά πρός προβολή καί ἔπαρση τῶν ἔχοντων τήν εὐθύνη τῶν λει-
τουργικῶν μας πραγμάτων, Κληρικῶν καί Ἱεροψαλτῶν. Ἀναφέρθη-
κε στήν ἀνάγκη κατανόσης τῶν λειτουργικῶν δρωμένων, ἐπισημαί-
νοντας τό πρόβλημα πού τίθεται, «τοῦ τρόπου ἀποδόσεως τῶν εὐχῶν,
τῶν ὕμνων, τῶν ἀναγνωσμάτων, ἀλλά καί τῆς ἀνάγκης λειτουργικοῦ
κηρύγματος». Κατέληξε μέ τήν προτροπή τοῦ Παύλου οἱ παράγοντες
τῆς Θείας Λατρείας νά προσέχουν τά ὡφελιμότερα γιά τό σύνολο τῶν
πιστῶν, καί τήν ἀνάγκη ὅλοι νά πειθαρχοῦν στούς ὑπευθύνους,
«ώστε νά ὑπάρχει τάξις καί εὐπρέπεια στή λατρεία». Ἐπίστης, συνέ-
δεσε ἀδιάρροπτα τό κάρισμα μέ τόν Χριστό, καθώς ὑπάρχει γιά νά
όδηγει ἄπαντες στόν Χριστό. Διαφορετικά, λειτουργεῖ ἀποτρεπτικά
πρός τή σωτηρία: «Τό κάρισμα καρίς Χριστό εἶναι θροσκεία. Ο Χρι-
στός εἶναι Ἐκκλησία. Ὅλοι οἱ Ἀγιοι εἶχαν Χριστό. Καί τυχόν κα-
ρίσματά τους τά ἔκρυβαν. Ἀν γίνουμε καρισματοῦχοι, κινδυνεύου-
με. Ἐς γίνουμε Ἀγιοι, νιά νά σωθοῦμε».



‘Η Γενοκτονία τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πόντου. Mía

1919-2019: ἑκατό χρόνια συμπληρώνονται φέτος ἀπό τὸν τελικὴ φάση τοῦ βίαιου ξεριζωμοῦ τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ, μάζη μηδεὶς παραμένει ζωντανὸς μὲν βασικὸν ζητούμενον τὸ διεθνῆ ἀναγνώριστον αὐτῆς τῆς ἀνεκδιήγητης τραγωδίας. Ἡ γενοκτονία ὡς ὄρος διαμορφώθηκε κυρίως στὴ δίκη τῆς Νυρεμβέργης τὸ 1945, ὅπου δικάστηκε ἡ ἡγεσία τῶν ναζιστῶν ἐγκληματιῶν τοῦ πολέμου. Συγκεκριμένα, ὁ ὄρος σημαίνει τὴ μεθοδικὴ ἔξιολόθρευση, ὀλικὴν μερικήν, μᾶς ἐθνικῆς, φυλετικῆς ἢ θροποκευτικῆς ὁμάδας. Πρόκειται γιὰ ἔνα πρωτογενές ἐγκλημα, τὸ ὅποιο δέν ἔχει συνάρτηση μέριμνας συγκρούσεις.



‘Ο καθηγητής Σύγχρονης Ἰστορίας τοῦ ΑΠΘ Βλάστης Ἀγιτίδης ἀναφέρει χαρακτηριστικά: «Δέν ἔγινε Γενοκτονία κατά τῶν Ποντίων. Ἐγίνε Γενοκτονία κατά τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀνατολῆς. Οἱ Πόντιοι δέν εἶναι ξεχωριστὴ ἐθνικὴ ὁμάδα. Εἶναι μία ἐθνικοτοπική ὁμάδα τοῦ ἐλλονισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς.»¹

Οἱ διωγμοί ἐναντίον τῶν Ποντίων, χωρίζονται σχηματικά σέ δύο περιόδους: Ἡ πρώτη ἀρχίζει τὸ 1908, μέ τὸ κίνημα τῶν Νεοτούρκων ἀπέναντι στὸν Σουλτάνο, καὶ λήγει τὸ 1918, καὶ ἡ δεύτερη περίοδος ξεκινᾶ τὸ 1919, μέ τὴν ἀπόβασην τῶν Ἑλλήνων στὴ Σμύρνη καὶ τὴν ἀφίξην τοῦ Κεμάλ στὴ Σαμψούντα. Ὁ Α' Παγκόσμιος Πόλεμος καθόρισε μέ δραματικὸ τρόπο καὶ τὸ μέλλον τοῦ ἐλλονισμοῦ τοῦ Πόντου, τῆς Ὑπερκαυκασίας καὶ τοῦ Καυκάσου. Ἀπὸ τὴν ἔναρξη τῶν ρωσο-οθωμανικῶν συγκρούσεων τὸν Ὁκτώβριο τοῦ 1914 ὡς τὴν ἀνακωχὴν τοῦ Μούδρου τὸ 1918, ὁ Ἀνατολικὸς Πόντος καὶ ὁ Καύκασος ἀποτέλεσαν πεδίο συγκρούσεων μέ θύματα τοὺς ἐλλονικούς πληθυσμούς.

Στὴ διαμάχη αὐτῆς ἡ Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία βρίσκεται στὸν πλευρά τῶν Κεντρικῶν Δυνάμεων, συγκεκριμένα τῆς Γερμανίας. Εἶναι σκόπιμο ἐδῶ νά ἐπισημανθεῖ ὅτι ἡ συγκρότηση τοῦ τουρκικοῦ ἐθνικοῦ κράτους ἐπηρέαστηκε ἀπό τὸ θεωρητικὸ μοντέλο τοῦ γερμανικοῦ ἐθνικισμοῦ.

Στὸ ἀκόλουθο ἀπόσπασμα τοῦ Β. Βλαστίδη, περιγράφονται κάποια ἀπὸ τὰ γεγονότα τῶν διωγμῶν: «Τὴ χρονία ἐκείνη, τὸ 1915, καὶ ἐνῷ ὅλᾳ τὰ εὐρωπαϊκά κράτη εἶχαν ἐμπλακεῖ στὸν Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, οἱ Τούρκοι ἐκπόνησαν ἔνα σχέδιο ἐξόντωσης τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Τὸν Ἰούνιο πραγματοποιήθηκε ἡ ἐξορία καὶ στὶν συνέχεια ἡ σφαγὴ τῶν Ἀρμενίων, ἐνῷ ἀρχίζουν οἱ πρῶτες βιαστραγίες ἐναντίον τοῦ ποντιακοῦ στοιχείου. Τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1916 ἐκπονήθηκε ἀπό τοὺς Τούρκους στρατηγούς Ἐμβέρ καὶ Ταλαάτ σχέδιο ἐξόντωσης τοῦ ἄμαχου ἐλλονικοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Πόντου πού προέβλεπε: “Ἄμεσον ἐξόντωσην μόνον τῶν ἀνδρῶν τῶν πόλεων ἀπό 16-60 ἑτῶν καὶ γενικὴ ἐξορία ὅλων τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικόπαιδων τῶν χωριῶν στὰ ἐνδότερα τῆς Ἀνατολῆς μέ πρόγραμμα σφαγῆς καὶ ἐξόντωσης”. Τὸ πρόγραμμα ξεκίνησε 15 ὥμερες ἀργότερα καὶ ἐφαρμόστηκε κυρίως στὶς περιοχές τῆς Σαμψούντας καὶ τῆς Πάφρας. Ἡ περιοχή τῆς Τραπεζούντας εἶχε γλυτώσει ἀπό τὴν μανία τῶν Τούρκων, διότι εἶχε καταληφθεῖ τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1916 ἀπό τὸν ρωσικὸ

στρατό. Ὄταν, ὅμως, οἱ Ρῶσοι ἐγκατέλειψαν τὸν πόλη τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1918, τότε ὁ μισός περίπου πληθυσμού τῆς περιοχῆς ἐγκατέλειψε τὶς ἑστίες του καὶ ἀκολούθησε τὸν ρωσικὸ στρατό κατά τὸν ὑποχώρησή του. Οἱ περισσότεροι ἀπό τοὺς πρόσφυγες ἐγκαταστάθηκαν στὶν περιοχή τοῦ Καυκάσου καὶ τῶν παραλίων τῆς Γεωργίας².

Στὶς 19 Μαΐου 1919 ὁ Μουσταφάς Κεμάλ πατάει τὸ πόδι του στὴ Σαμψούντα καὶ ξεκινάει καὶ τυπικά ἡ τελευταία καὶ πιὸ ἄγρια φάση τοῦ σχεδίου ἐξόντωσης. Λίγες μέρες ἀργότερα δίνει ἀμετάλλητη ἐντολή γιὰ διενέργεια μαζικῶν ἐπιχειρήσεων κατά τοῦ πληθυσμοῦ. Μετά καὶ τὴ Γενοκτονία τῶν Ἀρμενίων τὸ 1916, οἱ σφαγές, οἱ πυρπολήσεις χωριῶν καὶ οἱ ἐκτοπίσεις πληθυσμῶν εἶχαν πάρει ἀνεξέλεγκτες διαστάσεις, πλέον χωρίς ἔλεος. Ἐνδεικτικὸ εἶναι τὸ γεγονός ὅτι ἀπὸ τὶς 25.000 τῶν Ἑλλήνων πού ζοῦσαν στὶς περιοχές τῆς Πάφρας καὶ τοῦ Ἀαζάμ, τὸ 90% δολοφονήθηκε. Οἱ Τούρκοι εἶχαν προχωρήσει ἀκόμη καὶ σὲ ἀναγκαστικές ἀπομακρύνσεις παιδιῶν ἀπό τὶς οἰκογένειές τους, τὰ ὅποια καὶ ἔδιναν στὰ καρέμια εὔπορων Τούρκων.

Οἱ διωγμοί ἐναντίον τῶν Ποντίων, πραγματοποιήθηκαν σταδιακά, ὥστα περιγράφει ὁ Μαλκίδης,³ στὸν ἀρχὸν μὲ τὴ μορφὴ κρουσμάτων βίας, καταστροφῶν, ἀπελάσεων καὶ ἐκτοπισμῶν. Πολὺ γρήγορα, ὅμως, ἔγιναν πιὸ ὄργανωμένοι καὶ ἐκτεταμένοι καὶ στρέφονταν μαζικά, πλέον, κατά τὸν Ἑλλήνων μὲ διάφορους τρόπους. Οἱ ἐκτοπισμοὶ τῶν Ἑλλήνων σὲ μέρη ἔρημα καὶ ἐκτεθειμένα στὶς κειμερινές συνθῆκες ἀποτελούσαν μιά σίγουρη ἐξόντωση, ἐξυπηρετώντας διπλό σκοπό: πρῶτα νά μήν μποροῦν νά στεγασθοῦν καὶ ἔπειτα νά μήν μποροῦν νά ἀγοράσουν τρόφιμα. Δέν ἐπέτρεπαν γιὰ κανένα λόγο τὴ βοήθεια στοὺς ἀλικιώμενους γονεῖς ἢ στὰ ἀνήλικα παιδιά καὶ στοὺς ἄρρωστους, οἱ ὅποιοι, τελικῶς, ἐγκαταλείπονταν στὰ φαράγγια καὶ στὰ δάσα καὶ πέθαιναν ἀπό τὸν πείνα ἢ ἀποτελειώνονταν ἀπό τὸ τουρκικὸ μένος. Ἡ δημιουργία λουτρώνων δῆθεν γιὰ στρατιωτικούς λόγους ἀποτέλεσε τὸ ἀποκορύφωμα τοῦ σχεδίου ἐξόντωσης. Τά κυβερνητικά καὶ ἀστυνομικά ὄργανα τούς ἐξανάγκαζαν γιὰ λόγους δῆθεν ὑγιεινῆς νά λουστοῦν. Ἐβαζαν γυμνούς στὰ λουτρά ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά μέ θερμοκρασία 40 βαθμῶν. Τά ἐνδύματα τοὺς λεπλατούνταν. Ὅταν ἔβγαιναν ἀπό τὸ λουτρό, τοὺς ἐξανάγκαζαν νά παρατάσσονται στὸ κιόνι μέ θερμοκρασία κάτω τοῦ μηδενός, ὅπου καὶ περίμεναν τὴν ἐπίσκεψη τοῦ ἀστυνόμου γιὰ καταμέτρηση, ὁ ὅποιος ποτὲ δέν ἐρχόταν πρὶν ἀπό μία ὥρα. Ἐπειτα, ἀλλοὶ μία ὥρα περίμεναν τὸν γιατρό γιὰ ἰατρικὴ ἐπιθεώρηση.⁴ Ἀντιλαμβανόμαστε, ἐπομένως, τὶς συνέπειες αὐτῶν τῶν δόλιων ἐνεργειῶν.

Μιά ἄλλη μορφὴ ἐξόντωσης ἦταν καὶ τὰ τάγματα ἐργασίας, ὡς μιά ὑποχρεωτικὴ ἐπιστράτευση τῶν χριστιανῶν στὶς διάνοιξη δρόμων κάτω ἀπὸ ἀντίξεως συνθῆκες, καιρικές, διατροφῆς καὶ κακομεταχείρισης. Ἀπό τὰ τάγματα αὐτά, γνωστά στὸν τουρκικὸ γλώσσα ὡς «ἀμελέ ταμπουροῦ» (amele taburu), ἐλάχιστοι ἐπέζησαν. Ἀλλοὶ μορφὴ διωγμοῦ, ἀπέναντι τοὺς κατοίκους τοῦ Δυτικοῦ Πόντου, τῆς Σαμψούντας καὶ τῆς Πάφρας, ἦταν ἡ ὑποχρεωτικὴ γενικὴ ἐξορία στὰ ἐνδότερα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἡ ἐξορία ἀφοροῦσε κατοίκους ὀλόκληρων χωριῶν σὲ ἐξοντωτικές ὁδοιπορίες μέσα στὸ κιόνι, μέ ἐλάχιστους νά ἐπιζοῦν.

Οἱ Νεοτούρκοι, μέ τὰ σκληρά μέτρα πού ἐλαβαν ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πόντου, μέ τὴ μέθοδο τῶν ἐξοριῶν, βιασμῶν, σφαγῶν, ἐξανδραποδισμῶν καὶ ἀπαγχονισμῶν (κατά τὸν Πανάρετο Τοπαλίδη), ἐξόντωσαν ἀπό τὸν ἔκρηκτο τοῦ Α' Παγκόσμιου Πολέμου τὸ 1914 ὃ τὸ Μικρασιατικὸ Καταστροφή τοῦ 1922:

Κατά τὸν περίοδο 1914-1918, 170.576 Ποντίους

Κατά τὸν περίοδο 1918-1922, 199.122 Ποντίους⁵.

‘Ο δραματικὸς ἀπόσπασμα τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς τρομοκράτησε τὸν δοκιμαζόμενο ἐλλονικὸ πληθυσμὸ τοῦ Πόντου, ὁ ὅποιος ἔδη ἀπὸ τὸ 1919 ἀντιμετώπισε τὶς ἐξορίες, τὶς σφαγές καὶ τὶς ἐκτελέσεις ἐξαναγκαζούσας πολλοὺς νά καταφύγουν στὰ βουνά.⁶ Συνολικά ὥς τὶς 15 Δεκεμβρίου 1922, μόλις τρεῖς μῆνες μετά τὴν πυρπόληση τῆς Σμύρνης, ὅπο τὸ φόρο βένων ἀντιποίνων, χιλιάδες κάτοικοι τῶν ποντιακῶν παραλίων καὶ τῆς ἐνδοχώρας, γύρω στὰ 890.000 ἀτομά ἀπό τὸν Ἀνατολία, τὴ Θράκη καὶ τὸν Πόντο εἶχαν ἀποβιβαστεῖ στὰ μεγάλα λιμάνια τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδας καὶ

Σύντομη σκιαγράφηση τής τελευταίας πράξης

ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ ΚΑΝΤΑΡΑΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ, ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ

τά νησιά, χωρίς νά ύπολογίζονται όσοι ήρθαν όδικως, ένω τόν έπόμενο χρόνο συνέχισαν νά καταφθάνουν πρόσφυγες κυρίως άπό τόν Πόντο μέσω Κωνσταντινούπολης. Τό πρώτο καράβι μέ πρόσφυγες γιά τόν Έλλαδα ξεκίνησε άπό τή Σαμψούντα τόν Νοέμβριο τού 1922 μέσω Κωνσταντινούπολης.

Σύμφωνα μέ πήν 'Επιτροπή Ποντιακῶν Μελετῶν⁷, οί Πόντιοι πρόσφυγες μεταφέρονταν μέ τουρκικά βαπόρια καί μέ επίβλεψη τών συμμαχικῶν δυνάμεων στόν Πόλη, έκει περιθάλπονταν άπό τόν 'Ελληνικό 'Ερυθρό Σταυρό στούς στρατώνες Σελιμιέ τῆς Κωνσταντινούπολης καί άπό έκει έπι-



βιβάζονταν σέ έλληνικά πλοία γιά άποστολή στόν 'Ελλάδα. Οί συνθήκες μεταφορᾶς ήταν άθλιες καί συχνά έκβιαστικές, άλλα καί ή κατάσταση στούς στρατώνες Σελιμιέ, όπου έφταναν οί ταλαιπωρημένοι πρόσφυγες ήταν έξισου τραγική, καθώς στοιβάζονταν κατά χιλιάδες, σέ άθλιες συνθήκες ύγιεινής, χωρίς νερό καί μέ τόν τύφο πού θέριζε.

Οί πρόσφυγες, φτάνοντας στόν 'Ελλάδα, περνοῦσαν άπό ύποχρεωτική καραντίνα στά λοιμοκαθαρτήρια καί στούς καταυλισμούς τῆς Μακρονήσου καί τού 'Απ-Γιώργη, μέ τά πλοία πού έφταναν στόν Πειραιά, στό Καραμπουρνού (Καλαμαριά) τῆς Θεσσαλονίκης, στόν Καβάλα, στό Βόλο, στόν Κόρινθο, στόν Πρέβεζα καί άλλοι. Τά λοιμοκαθαρτήρια ήταν τόποι, όπου οί πρόσφυγες παρέμεναν ένα διάσπημα, ώστε νά έξετασθούν άπό τίς ύγειονομικές έπιτροπές. Τό διάσπημα τῆς παραμονῆς έξυπηρετούσε στά λήψη

άποφάσεων άπό τήν κεντρική διοίκηση ως πρός τήν έπιλογή τού τόπου έγκατάστασης τών προσφύγων. Οι άφικθέντες στή Μακεδονία παρέμεναν στό λοιμοκαθαρτήριο πού λειτουργοῦσε στήν περιοχή Καραμπουρνού. Γιά τούς πρόσφυγες μέ προορισμό τήν 'Αθήνα καί τόν Πειραιά λοιμοκαθαρτήρια λειτουργοῦσαν στή Μακρονήσο καί στό νησάκι τού 'Αγιου Γεωργίου στό στενό Περάματος-Σαλαμίνας. Τό δράμα, ο πόνος καί ή έξαθλίωση δέν είχαν τελειωμό.

Τό προσφυγικό ρεῦμα συνεχίστηκε καθόλη τή διάρκεια τού 1923. Τό 1924 οί χριστιανικοί πληθυσμοί τού Πόντου περιελήφθησαν στή έλληνοτουρκική σύμβαση γιά τήν άνταλλαγή τών πληθυσμῶν. "Οσοι άνδρες έπεινοσαν άπό έκείνους πού είχαν συλληφθεῖ τά προηγούμενα χρόνια καί ήπηρετούσαν στά τάγματα έργασίας, πέρασαν στήν 'Ελλάδα είτε μέσω Σαμψούντας είτε μέσω Συρίας. 'Η θεωρία τού «καθαροῦ»⁸ έθνικού κράτους πού θά συντελοῦσε στήν άποφυγή διεθνῶν συγκρούσεων μεταξύ τών λαῶν καί τή διασφάλιση τῆς εἰρήνης, άλοκληρώθηκε τό 1924. Παρέμειναν πίσω χιλιάδες έξισλαμισμένοι πιά 'Έλληνες, οί όποιοι άμιλούν πήν ποντιακή διάλεκτο.

'Οφειλούμε νά άποδεχτούμε ότι ή άκεραια άποδοκή τής ιστορικής άλληθειας, πέρα άπό διδακτισμούς καί πολιτικές στρεβλώσεις, δικαιώνει τά άθωα θύματα τού ποντιακού έλληνισμού, κρατώντας άέναα στήν ψυχή μας τή μνήμη τους άσβεστη. •

1. <http://www.pontos-news.gr/article/142951/genoktonia-i-ethnokatharsi-9-erotiseis-giat-ton-istoriko-vlasi-agtzidi>
2. Βλ. Βλαστίδης. (1996). Εις 'Ανάμνησιν τῆς Γενοκτονίας τών Ποντίων, 'Από τό άφιέρωμα τού Μακεδονικού Πρακτορείου γιά τόν Ποντιακό έλληνισμό, ίστοσελίδα: www.hellenic.org
3. Φ. Μαλκίδης, (2012), «Οί Νεότουρκοι τότε καί σήμερα», άπό τήν ίστοσελίδα: www.aktines.blogspot
4. "Οπ.π.
5. Γ. Βαλαβάνης, (1925), Σύγχρονη Γενική ιστορία τού Πόντου, 'Αθήνα, σ. 24
6. Χρῆστος Σαμουτλίδης, 2002, 'Ιστορία τού Ποντιακού έλληνισμού, Θεσσαλονίκη, σσ. 248-250.
7. 'Από τήν ίστοσελίδα τῆς 'Επιτροπής Ποντιακῶν Μελετῶν www.erm.gr
8. 'Η θεωρία αὐτή έκφραστη γιά πρώτη φορά άπό τόν 'Ελβετό άνθρωπολόγο Georges Montandon.

Βιβλιοπαρουσίαση

«ΜΑΚΑΡΙΣΜΟΙ.
Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ»
π. Βαρνάβα Γιάγκου

‘Η έπισκεψη στής λέξεις «μακάριος» καί «μακαρισμός» μᾶς οδηγεῖ στής καταστάσεις τῆς άπολυτης εύτυχίας καί γαλήνης καί στό καλοτύχισμα αὐτῶν πού τίς ζοῦν.

Ποιοί ζοῦν αὐτές τής καταστάσεις, τήν άπολυτη, δηλαδή, εύτυχία καί γαλήνη, σύμφωνα μέ τή διδασκαλία τού Χριστοῦ;

‘Η άπαντηση βρίσκεται στήν έπι τού όρους 'Ομιλία Του (Ματθ. 5, 3-11). Μιά άμιλία πού διακρίνεται γιά τή συντομία, τή λιτότητα, τήν άπολυτη σαφήνεια καί τήν έπιγραμματικότητά της. 'Άρετές πού χαρακτηρίζουν καί τόν άρχαιο ελληνικό λόγο στήν πιό έξειδιγμένη του μορφή.

Αύτοί οί «μακαρισμοί» τῆς έπι τού όρους 'Ομιλίας άναπτυσσονται άπό ένα διάκονο τού θείου λόγου, τόν π. Βαρνάβα Γιάγκου, μέ μιά έλκυστική καί άναλυτική προσέγγιση. Μέ παραπομπές στούς πατέρες τῆς 'Εκκλησίας, μέ καταγραφή τών μονυμάτων πού έκπεμπονται, μέ ψυχωφελή συμπεράσματα.

‘Η σχετική έκδοση φέρει τόν τίτλο «Μακαρισμοί: ή άπαντηση στόν κόσμο», μέ ένα έντυπωσιακό πρόλογο τού π. Σπυρίδωνος Βασιλάκου.

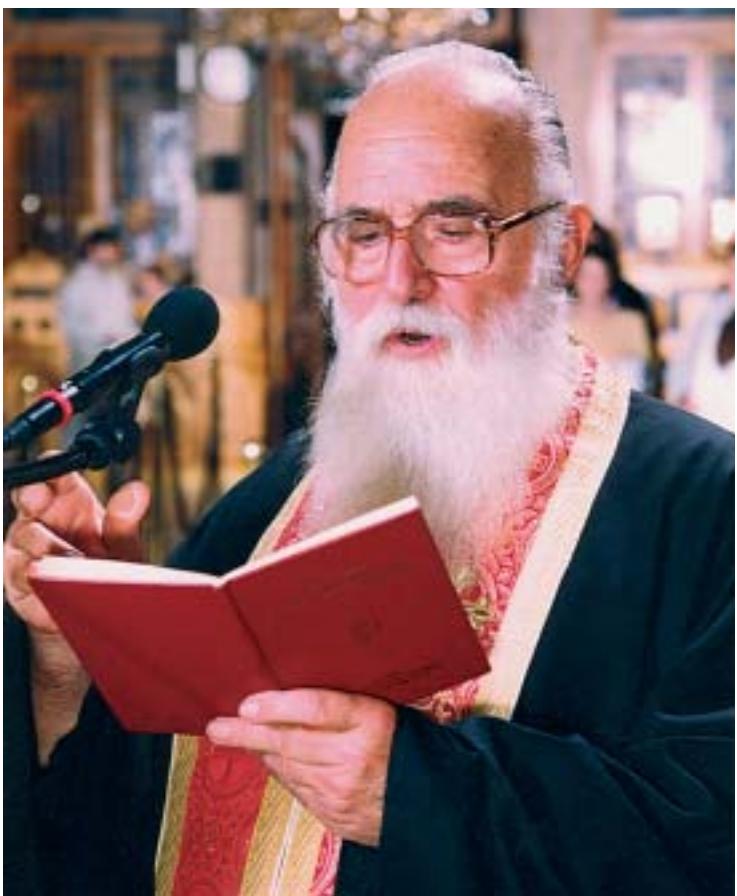


ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΞΕΝΑΚΗΣ

Τό βιβλίο κυκλοφορεῖ άπό τής έκδόσεις «ΑΡΧΟΝΤΑΡΙΚΗ» σέ όλα τά χριστιανικά βιβλιοπωλεῖα καί στό βιβλιοπωλεῖο τῆς Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος «ΛΥΧΝΟΣ».

π. Μαρίνος Γεωργακόπουλος: «Ένας πα

Αφιέρωμα στόν Πρωτοπρεσβύτερο Μαρίνο Γεωργακόπουλο, μέτρη εύκαιρια τῆς συμπληρώσεως 10 χρόνων από την ἐκδημία του, πραγματοποιήθηκε τίν Κυριακή 17 Νοεμβρίου, στό πλαίσιο τοῦ τριμήνου προγράμματος ENOPIA EN ΔΡΑΣΕΙ, στό Πνευματικό Κέντρο τοῦ Ιερού Ναού Εὐαγγελιστρίας Πειραιώς, στόν όποιον ὁ μακαριστός διακόνησε γιά 31 χρόνια.



Γιά τόν μακαριστό μίλησαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γόρτυνος & Μεγαλοπόλεως κ. Ἱερεμίας, ὁ κ. Κωνσταντίνος Γανωτῆς, Φιλόλογος-Συγγραφέας, καὶ ὁ Πρωτ. Ματθαῖος Χάλαρης, Προϊστάμενος τοῦ Ιερού Ναοῦ Ἀγίου Δημητρίου Ἀττικῆς.

Παρευρέθηκαν καὶ χαιρέτισαν πάντη ἐκδήλωση, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Σεραφείμ καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητρίαδος κ. Ἰγνάτιος, κατά σάρκα νίος τοῦ μακαριστοῦ παπα-Μαρίνου. Τίς ὅμιλες συντόνισε ὁ κ. Παναγιώτης Χαρατζόπουλος, Φυσικός Msc, MEd. Πρόεδρος τοῦ Σ.Ε.Π., ἐνῷ στίν ἀρχῇ τῆς ἐκδήλωσης προβλήθηκε πλούσιο ὄπτικοακουστικό ύλικό ἀπό τή ζωή καὶ πάντη ιερατική διακονία τοῦ μακαριστοῦ, καθώς καὶ μαρτυρίες συνεργατῶν καὶ πνευματικῶν του τέκνων.

Μιλώντας γιά τό πρόσωπο τοῦ π. Μαρίνου, ὁ συντονιστής τῆς ἐκδήλωσης κ. Χαρατζόπουλος ἀναφέρθηκε στόν καθοριστικό ρόλο πού διαδραμάτισε στήν πορεία τῆς ζωῆς πολλῶν ἀνθρώπων πού βρέθηκαν κοντά του. Ὁχι μόνο ὡς πνευματικός πατέρας, ἀλλά καὶ ὡς τό πρόσωπο ἐκεῖνο τό ὄποιο συμπορεύτηκε μέ αὐτούς, σέ πολλές περιπτώσεις καὶ ἀπό τά παιδικά τους κιόλας χρόνια, σέ κάθε σημαντική φάση τῆς ζωῆς τους καὶ τοῦ ὀφείλουν τό γεγονός ὃτι συμμετέχουν συνειδοτά στήν Ἐκκλησία καὶ βίωσαν στήν πράξη πάντη ἐνοριακή ζωή.

«Ο Σεβ. Μητροπολίτης Γόρτυνος & Μεγαλοπόλεως κ. Ἱερεμίας ἀναφέρθηκε στής ἀναμνήσεις του ἀπό τόν π. Μαρίνο, τά χρόνια πού καὶ ὁ ἴδιος διακόνησε στόν Πειραιά. «Ο π. Μαρίνος ἦταν Γέροντας, ἦταν ἀββᾶς, μέ πάντη πατερική καὶ θεολογική ἔννοια τοῦ ὄρου. Ἡταν ποιμήν καὶ ἱερέας, πρότυπο γιά ὄλους. Καὶ ὅλα αὐτά δέν ἦταν ἀποτέλεσμα ἀνθρώπινου δυναμισμοῦ. Είχε μέσα του τή χάρη τοῦ Θεοῦ,

ἵταν ἀγιασμένος καὶ βίωντες πάντη πνευματικότητα. Καί ἀποτέλεσμα αὐτοῦ, ἓταν τό ὄποιο ποιμαντικό του ἔργο. Ἡ κύρια ἀρετή τοῦ ἵερέως εἶναι ἡ προσευχή. Ο π. Μαρίνος ἦταν προσευχόμενος ἱερέας καὶ ἀγαποῦσε τόν λόγο τοῦ Θεοῦ».

Ἀναφέρθηκε, ἀκόμη, ὁ Σεβασμιώτατος, στήν μεγάλην στοργή καὶ ἐπιείκεια τοῦ π. Μαρίνου ὡς πνευματικοῦ, ἔτσι ὅπως ὁ ἴδιος τήν βίωσε, ἔχοντάς του πνευματικό πατέρα. «Ἡταν νοικοκύρης στόν ναό του. Ὄταν ἔμπαινες στήν Εὐαγγελίστρια, νόμιζες ὅτι ἔμπαινες στήν ἀγκαλιά τοῦ Θεοῦ. Ἡθελε τό γραφεῖο τοῦ ἱερέα νά είναι ἰδιαίτερα εὐτρεπισμένο. Τήν εὐπρέπεια τοῦ οἴκου τοῦ Κυρίου τήν πήθελε γιά πάντη ώφελεια τῶν ψυχῶν. Ὁ π. Μαρίνος ποίμαινε τό ποιμνίο του μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ, μέ πάντη προσευχή καὶ πάντη ὄλη ἀσκητική βιωτή του».

Γιά πάντη ἐμπειρία του ἀπό τόν παπα-Μαρίνο μίλησε μέ πάντη σειρά του καὶ ὁ κ. Κωνσταντίνος Γανωτῆς, ὁ ὄποιος τόν χαρακτήρισε «ἀθόρυβο καὶ ταπεινό», ἔτσι ἀκριβῶς ὅπως τόν ἔζησε καὶ ὁ ἴδιος. «Εἶχε ὄλο ἐμπιεύσεις», τόνισε, «τήν μία ἐμπνευστη μετά πάντη ἄλλη. Δέν ἔδεινε πάντη μπαταρία του, πάντη κρατοῦσε διαφράκτη γεμάτη. Κι ἐνῷ γινόταν ἔργο, δέν φαινόταν ποῦ ξοδεύονταν ἡ ἔνταση καὶ ἡ δύναμη του. Μᾶς μάθαινε νά μποροῦμε νά περάσουμε μέσα ἀπό τά δύσκολα γεγονότα, μέ ἐμπιστοσύνη ὃτι ἐμεῖς ἀπλῶς τίς προθέσεις μας τίς καταθέτουμε στόν Θεό κι ὁ Θεός τίς εὐλογεῖ καὶ γίνονται ἔργο, χωρίς πολλή ἔνταση. Ἔνιωθες ὅτι ἓταν ἔνα παιδί πού καίρονταν τή ζωή, μέ ἀσπρα γέννια. Ἔνας ἄνθρωπος πού ἀθόρυβα ἔκανε τά πάντα, ἓταν ἔνα παιδί πού ἔπαιζε κιόλας. Καὶ τίς δραστηριότητες ἔκανε, καὶ παιδί ἓταν, καὶ εὐχάριστος καὶ ἀπλός ἄνθρωπος. Αύτά ὅλα είναι ἀγωγή ποιμαντική. Γιατί ὑπάρχει ὁ κίνδυνος, ὃσοι βρίσκονται μέσα στήν Ἐκκλησία νά φανταστοῦν ὃτι κάνουν κάτι σοβαρό. Ὁ, τι ἔκανε, ὃσο σπουδαῖο κι ἄν ἓταν, τό ἔκανε ἀβίαστα. Μπορεῖ μέσα του νά βίαζε τόν ἔαυτό του, ἀλλά πάντη κρίσιμη ἀπόφαση πάντη ἀφονει στόν Θεό καὶ γι' αὐτό ἓταν ἀναπαυμένος. Μᾶς ἀφονει ἔνα παράδειγμα», εἶπε τέλος ὁ κ. Γανωτῆς, «ὅτι μπορεῖ κανείς νά κάνει πάρα πολλά ἀν δέν κάνει τίποτα, παρά μόνο προσευχεται πρώτα, κι ὕστερα κάνει ὅ,τι τοῦ λέει ὁ Θεός».

«Ο π. Ματθαῖος Χάλαρης μίλησε, ἐκπροσωπώντας, οὐσιαστικά, καὶ ὅλα τά πνευματικά παιδιά τοῦ μακαριστοῦ π. Μαρίνου.

«Ο παπα-Μαρίνος», τόνισε, «δέν είναι ἀνάμνηση, δέν είναι παρελθόν. Είναι μιά ὑπόμνηση καὶ πάνω ἀπ' ὄλα, είναι μιά παρακαταθήκη. Ποτέ δέν ἔδωσε τό δικαίωμα σέ κανέναν νά τόν συνηθίσει. Είναι μεγάλη ὑπόθεση, ἔνας ἄνθρωπος νά σέ κάνει νά αἰσθάνεσαι πάντοτε τό στοιχεῖο τῆς ἐκπλήξεως, νά σέ βγάζει συνεχῶς ἀπό πάντη



πλήξη, νά σέ κάνει νά μοιράζεσαι τά πάντα μαζί του καὶ νά σου δημιουργεῖ ἐμπνευστη σέ αὐτό τό ὄποιο κάνεις. Ο π. Μαρίνος ποτέ δέν είχε ἔξαντληθει. ᩩταν μιά πηγή, ἡ ὄποια πάντοτε φρόντιζε νά τροφοδοτεῖται ἀπό πάντη κάρη τοῦ Θεοῦ. Ποτέ δέν λίμνασε τό νερό μέσα στήν ψυχή του. Ποτέ δέν βάλτωσε καὶ ποτέ δέν ἔδωσε στά πνευμα-

πάς, ένας πατέρας, ένας ταπεινός ήγέτης»

ΤΟΥ ΣΤΑΜΑΤΗ ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

τικά του παιδιά ίδεες καί κατευθύνσεις, πού νά ήταν άναμμαστημα προηγούμενων περιπτώσεων. Ήταν πάντοτε καινούργιες, νεανικές καί γι' αύτό ήταν πρωτοπόρες. Κι ένω τά είχε πάντοτε κοντά του, ποτέ δέν έξοικειώθηκαν μαζί του. Ήξερε πώς νά τά έλλει πάντοτε κοντά του, ποτέ δέν έξοικειώθηκαν μαζί του. Είχε μάθει στά πνευματικά του παιδιά δύο λέξεις, πολύ σημαντικές, τίς λέξεις «μαζί» καί «μοιράζομαι». Γι' αύτό καί δέν κράπτε τίποτε γιά τόν έαυτό του. Όπως άκομη έλεγε ό π. Μαρίνος, τό πανεπιστήμιο τῆς ιεροσύνης είναι τό ιερό βῆμα, τό άναλόγιο, ό ναός, τό πνευματικό κέντρο, ή ένοριακή δράση. Ή ένορία είναι ή πνευματική οίκογένεια.

«Η θέση τοῦ Ιερέα είναι στόν Ναό, ή καρδιά του στόν Θεό, ή σκέψη του στούς ένορίτες του. Διαφκῶς ό π. Μαρίνος κοίταζε μέ τά μάτια τοῦ Θεοῦ, πώς θά οίκοδομήσει τόν άνθρωπο, γιά νά τόν κάνει μιά, κατά Χριστόν, προσωπικότητα. Η ἐπιτυχία κάθε ένοριακῆς δραστηριότητας, βρίσκεται στήν καλή σχέση τῶν συνεφημερίων του Ναοῦ. Οι λαϊκοί συνεργάτες είναι τά χέρια τοῦ ποιμένα, τό προσωπικό του Ναοῦ είναι ή βιτρίνα του. Ο παπα-Μαρίνος, στή συνείδοπον δῆλων τῶν πνευματικῶν του παιδιῶν, έχει τρεῖς ίδιότητες: Είναι ό ακοίμητος, ό άεικίνητος καί ό ἀμετακίνητος.»

«Άμεσως μετά έλαβε τό λόγο ό κατά σάρκα υίός του μακαριστού **Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάπιος**. «Όπως τόνισε, «ό π. Μαρίνος σεβόταν τίν προσωπικότητα δῆλων. Καί γι' αύτό καί δῆλα τά πνευματικά του παιδιά κράπτονταν αύτό πού είχαν σάν τάλαντο ἀπό τόν Θεό, τούς έδινε τή συμβουλή καί πήν εμπνευστούς καί ἄφονε τόν καθένα νά ἐπιλέξει τόν δρόμο του καί νά κάνει τό καλύτερο, πάντα μέ άναφορά στήν Ένορία, τήν Έκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Δέν είχε δεύτερες σκέψεις. Γιά έκεινον τό σπίτι ήταν Ένορία καί ή Ένορία σπίτι. Στήν καρδιά τοῦ παπα-Μαρίνου καί τῆς πρεσβυτέρας του Θεοδώρας χωρούσαν δῆλοι, δέν έξαιρείτο κανείς. Αύτό είναι τό δώρο πού μᾶς έκαναν καί τούς εὐγνωμονοῦμε». •



Τήν έκδήλωση ೯κλειστε μέ τόν χαιρετισμό του, ό **Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Σεραφείμ**. «Όπως σημείωσε, «αύτή ή έσπερίδα δέν είναι μιά παρουσίαση ένός προσώπου ἀλλά μιά προσευχή πρός τόν Θεό, γιά έναν άνθρωπο πού ένωσε καί ένώνει. Ο παπα-Μαρίνος ήταν μιά ἀνοικτή καρδιά πού μετάγγιζε τά δῶρα τοῦ οὐρανοῦ. Μέ τρόπο άπλοϊκό ἀλλά βαθιά άνθρωπινο καί δυναμικό. Τά πνευματικά του παιδιά μᾶς προσέφεραν ἔνα συναξάρι ένός ἀγιασμένου ποιμένα τῆς Έκκλησίας, ένός άνθρωπου τοῦ Θεοῦ. Ένός μεγάλου πνευματικοῦ ἀνδρός, ό όποιος γνώρισε τί σημαίνει πίστη, ἀφοσίωση, καθηκον, ἀγάπη, κοινωνία προσώπων. Κι αύτό τό μετάγγιζε καθημερινά στή ζωή τῶν άνθρωπων. Ένα συναξάρι πού μᾶς προσφέρει τό παράδειγμα γιά τή δική μας ζωή». •





ΠΕΙΔΗΣΕΙΣ...

1ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΑΣ

Τήν Τρίτη 15/10, στό Βυζαντινό Μουσείο Μακρινίτσας, πραγματοποιήθηκε τό 1ο εκπαιδευτικό πρόγραμμα γιά τά σχολική περίοδο 2019-2020. Τό πρόγραμμα είχε ώς τίτλο «Μία είκόνα, χίλιες λέξεις» καί σέ αυτό συμμετείχαν παιδιά του 2ου Νηπιαγωγείου Φερών-Βελεστίνου. Στόχος τῶν έκπαιδευτικῶν προγραμμάτων είναι οι μικροί έπισκεπτες τοῦ Μουσείου νά ἀνακαλύψουν μέ πρωτότυπους καί παιγνιώδεις τρόπους τίς ποικίλες μορφές τέχνης τῶν βυζαντινῶν καί μεταβυζαντινῶν χρόνων ἀλλά καί πτυχές τῆς πλούσιας τοπικῆς ιστορίας.



ΤΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΣΩΜΑ ΤΙΜΗΣΕ ΤΟΝ ΠΡΩΤ. ΘΕΟΔΩΡΟ ΜΠΑΤΑΚΑ

Στής 24/10 τό Λιμενικό Σῶμα-Έλληνική Ακτοφυλακή (Λ.Σ.-Ε.Α.) τίμησε τόν Πρωτ. Θεόδωρο Β. Μπατάκα, Έφορμέριο τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Βόλου καί Πρόεδρο τοῦ Δ.Σ. τοῦ Σ. Σ. Κ. Βόλου ό “ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΣ”, γιά τήν είκοσαεπή -καί πλέον- διακονία τοῦ (1998-2019) στίς τοπικές ύπηρεσίες τοῦ Λ.Σ.-Ε.Α. (4η Περιφερειακή Διοίκηση τοῦ Λ.Σ.-Ε.Α., Κεντρικό Λιμεναρχεῖο Βόλου καί τμῆμα Ειδικῶν Αποστολῶν τοῦ Λ.Σ.-Ε.Α.) ώς πνευματικοῦ συμπαραστάτη τῶν ἐργαζομένων σ' αὐτές. Στή σεμνή τελετή πού πραγματοποιήθηκε στόν Πειραιά, στό Υπουργείο Ναυτιλίας καί Νησιωτικῆς Πολιτικῆς, ό Αρχηγός τοῦ Λ.Σ. καί Ε.Α., Αντιναύαρχος κ. Θεόδωρος Κλιάρης, ἐπέδωσε στόν π. Θεόδωρο τόν θυρέο τοῦ Λ.Σ.-Ε.Α., ἐκφράζοντας τίς εὐχαριστίες καί τήν εὐγνωμοσύνη τοῦ Λ.Σ. πρός τήν Τοπική μας Ἐκκλησία, γιά τό ἐνδιαφέρον καί τή σπίριξην πού παρέχει στούς ἄνδρες καί τίς γυναικες τοῦ Λ.Σ. Ο π. Θεόδωρος εὐχαρίστησε τόν Αρχηγό γιά τήν τιμή καί τήν ἀγάπη πρός τό πρόσωπο του, ύποσχόμενος πώς θά συνεχίσει τή διακονία πού τοῦ ἀνέθεσε ἡ Τοπική μας Ἐκκλησία, μέ zῆλο καί ἀγάπη γιά ὅλους τούς ἔνστολους τοῦ Λ.Σ.



ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΣ ΜΕ ΤΗ ΝΕΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ Ο.Λ.Β.

Ἐθιμοτυπική συνάντηση γνωριμίας είχαν (17/10) στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας ό Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος μέ πή νέα διοίκηση τοῦ Οργανισμοῦ Λιμένος Βόλου, πήν Πρόεδρο κ. Βασιλική Μήτρου καί τόν Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. Σωκράτη Αναγνώστου. Στή συνάντηση συντητίθηκαν ζητήματα συνεργασίας τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας μέ τόν Ο.Λ.Β. καθώς καί ή διοργάνωση τοῦ ἐπίσιου θερινοῦ θεσμοῦ τῆς Ναυτικῆς Ἐβδομάδος, πού πραγματοποιεῖται μέ ἀπόλυτη ἐπιτυχία, τά τελευταία ἔπι, μέ τήν ἀγαστή συνεργασία καί συναντίληψη τῶν δύο φορέων. Τέλος, ὁ Σεβασμιώτατος ἔθεσε στούς συνομιλητές του τό ζήτημα τῆς τοποθέτησης Μνημείου γιά τόν Αγνωστο Ναύτη, στόν χώρο πέριξ τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίων Κωνσταντίνου καί Ἐλένης Βόλου, γιά τό όποιο ἔλαβε θετική ἀνταπόκριση.

ΤΙΜΗΘΗΚΕ Ο ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΡΑΣΣΑΣ

Τόν ἐπί 25 ἔπι Πρωτοψάλτη τοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Δημητρίου Ἀλμυροῦ κ. Βασίλειο Πρασσᾶ τίμησαν (27/10) ὁ Ιεράρχης Μητρόπολη Δημητριάδος, ὁ Δῆμος Ἀλμυροῦ καί ὁ Σύνδεσμος Ἱεροψάλτων «Οσιος Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης», γιά σύνολην τήν τριακονταπενταεπή Ἱεροψάλτική του διακονία στήν ἐπαρχία Ἀλμυροῦ. Στήν ἐκδήλωση παρέστησαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, ὁ Δήμαρχος Ἀλμυροῦ κ. Εὐάγγελος Χατζηκυριάκος, πολλοί Κληρικοί τῆς ἐπαρχίας καί πλήθης φιλομούσων τῆς περιοχῆς. Ἡ ἐκδήλωση πραγματοποιήθηκε στόν Ιερό Ναό Ἀγίου Δημητρίου Ἀλμυροῦ καί κατ' αὐτήν ἡ Χορωδία τοῦ Συνδέσμου, ύπό τή διεύθυνση τοῦ Πρωτοψάλτου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Βόλου κ. Εὐσταθίου Γραμμένου, παρουσίασε πρόγραμμα μέ ἐπίλεκτους ἐκκλησιαστικούς ὑμνους.

Στήν προσφάντων του ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἱεροψάλτων κ. Γεώργιος Σιώκος τόνισε, μεταξύ ἀλλων, ὅτι ὁ τιμώμενος «είναι ἔνας δυναμικός καί καλοσυνάτος Ἱεροψάλτης.

Ἀκούραστος ὅλα αὐτά τά χρόνια, ἔδινε τό παρών στής πρόβες τῆς χορωδίας τοῦ Συνδέσμου, χωρίς νά ἀγκομαχήσει γιά τή μετακίνηση ἢ τήν κούραση! Διετέλεσε ἐπί 15 καί πλέον χρόνια Ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου μας, τίμησε καί τιμᾶ

ὅλη τήν ἐπαρχία Ἀλμυροῦ, καί ἵταν αὐτός πού διαφράγματα ἐνεργοῦσε, μέ τήν παρουσία καί τή μεθοδικότητά του, ὕστε ἡ Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς, ἐδώ στόν Ἀλμυρό, νά είναι πλήρης μαθητῶν». Ἀπό τή μεριά του, ὁ Σεβασμιώτατος, συνέχαρτό τόν τιμώμενο Πρωτοψάλτη γιά τήν προσφορά του στή ἀναλόγιο, ὅσο καί τή διδακτική του ἔργο, ἀποτέλεσμα τοῦ όποιου είναι οι ἐκλεκτοί διάδοχοι του. Τόν κάλεσε δέ νά κρατήσει τή χαρά τῆς τιμῆς, πού τοῦ ἀπονεμίθηκε καί νά συνεχίζει νά ψάλλει ἔως τέλους.



ΟΜΙΔΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Στό Διεθνές Συμπόσιο Βιοηθικής κατά τού Ρατσισμού, τού Μίσους και τῆς Μισαλλοδοξίας, πού πραγματοποιήθηκε (9-10/11) στην 'Ενορία τῶν 'Αγίων 'Αποστόλων στό Ντόρτμουντ τῆς Γερμανίας συμμετείχε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἰγνάτιος.



‘Ο Σεβασμιώτατος μῆλος γιά τό παράδειγμα τῆς διαχρονικῆς ἑλληνορθόδοξης ἀπρούποθετης ἀγάπης πρός ὅλους, ἀντλώντας ἀπάτα παραδείγματα ἀπό τίς ἡρωικές μορφές τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῆς Δημητριάδος ἀλλά καὶ γενικότερα τῆς Ἐλλάδος, πού ὕψωσαν μέ πολύπλευρο τίμημα, τό ἀνάστημά τους στίς ναυτικές δυνάμεις καὶ πρόσφεραν γνήσια ἀδελφική κάλυψη στούς διωκόμενους Ἐβραίους. Ἀναφέρθηκε στίν ιδιαιτερότητα τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς, πού πάρα πίν οἰκονομική κρίση πού μαστίζει τή χώρα μας, μοιράζει καὶ τό ύστερομά της καὶ ἀνοίγει πίν ἀγκαλία της στά θύματα τῶν διεθνῶν συγκυριῶν, πού καταφθάνουν στίν κοινωνία μας στιγματισμένα μέ πίν ταμπέλα τοῦ πρόσφυγα, τοῦ ἀλλοδοξου... Ἡ ρεαλιστική εἰκόνα μιᾶς ἀλλιώτικης Ἐλλάδας, αὐτῆς πού μέσα στίν ἀνέχεια δέν χάνει τίν πίστη, τίν ἀρχοντιά καὶ τό φιλότιμό της, ὅπως αὐτή βγάινει ἀπό τούς ἴδιους τούς ἔθελοντές τοῦ πρωτοπόρου ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου πού συντελεῖται ἑκασταχοῦ στίν πατρίδα μας, μεταλαμπαδεύτηκε μέσα ἀπό τόν πηγαῖο λόγο τοῦ Μητροπολίτου μας στίν καρδιά τῆς ἀκαδημαϊκῆς γερμανικῆς κοινόποτας. Τό παρών ἔδωσαν καὶ προσφώνησαν ἡ Γενική Πρόδεινος τῆς Ἐλλάδος στό Ντύσσελντορφ κ. Μαρία Παπακωνσταντίνου, ἡ Ἐπικεφαλῆς τῶν Διαμαρτυρομένων Ὁμολογιῶν Superintendantin κ. Heike Proske καὶ ὁ Πρόδειρος τοῦ Συλλόγου Ἐλλήνων Ἀκαδημαϊκῶν NRW κ. Χρῆστος Γιαξίδης.

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-ΛΥΚΕΙΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ

Ἐκατό μαθητές καὶ μαθήτριες Γυμνασίου καὶ Λυκείου, πού συμμετέχουν στίς Καπηκηπές δράσεις τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, συμμετείχαν στίν μονοήμερη προσκυνηματική ἔξορμηση, πού πραγματοποιήθηκε μέ πρωτοβουλία τοῦ Γραφείου Νεόπτας τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας (2/11) στήν Ἱερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Ἀνατολῆς Ἀγιᾶς. Τόν ὄμιλο τῶν μικρῶν προσκυνητῶν, τούς Ἱερεῖς καὶ τούς Καπηκηπές πού τούς συνόδευαν, ὑποδέχθηκαν ἡ Καθηγουμένη Γερόντισσα Θεοδέκητ καὶ ἡ Ἀδελφόπιτα τῆς Μονῆς. Μετά τό πρωινό κέρασμα, οἱ νέοι καὶ οἱ νέες μας συμμετείχαν σέ πρωτότυπες δημιουργικές δράσεις, ὅπως ἡ μελισσοκομία καὶ ἡ τυροκομία. Ἐπίσης, γιά λίγες ὥρες ἔγιναν μικροί ξυλοκόποι, ἀσχολήθηκαν μέ τά βότανα, ἔφτιαξαν φορπτές εἰκόνες, διακόνησαν στίν προετοιμασία τῆς



μεσημεριανῆς μοναστηριακῆς τράπεζας, ἔζησαν τή θαλπωρή καὶ τήν ἀγάπην τῆς μοναστηριακῆς ζωῆς. Τό μεσημέρι ἡ Ἱερά Μονή παρέθεσε τράπεζα καὶ νωρίς τό ἀπόγευμα τά παιδιά μας ξεναγήθηκαν στό Καθολικό τῆς Παλαιᾶς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ μετά τίν καταληκτήρια ὄμιλία τοῦ Πρωτοσυγκέλλου π. Δαμασκηνοῦ Κιαμέτη, ἀναχώρησαν μέ κατεύθυνση τόν "Άγιο Αντώνιο Άγιας". Ἐκεῖ τούς ἀνέμενε ὁ Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Ἀγιᾶς π. Ἀθανάσιος Μακρῆς, ὁ ὄποιος τούς προσέφερε τό ἀπογευματινό κέρασμα καὶ νωρίς τό βράδυ ἐπέστρεψαν στόν Βόλο.

ΠΑΝΔΗΜΟΣ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ

Πάνδημος ἦταν ὁ ἔορτασμός τοῦ Ἀγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου στόν Βόλο (25-26/10), μέ ἐπίκεντρο τόν ὄμώνυμο μεγαλοπρεπή Ναοῦ τοῦ Βόλου. Στόν Μέγα Πανηγυρικό Ἐσπερινό κοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, πλαισιωμένος ἀπό πλήθος Κληρικῶν μας καὶ εὐλαβοῦς λαοῦ. Τόν Θεοῦ Λόγο κήρυξε ὁ Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Ἀρχιμ. Μάξιμος Παπαϊωάννου. Ἀνήμερα τῆς ἔορτης τελέστηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία, ἵερουργοῦντος τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ὀλβίας κ. Ἐπιφανίου, ὁ ὄποιος ὄμηλος. Τό ἀπόγευμα, τελέστηκε ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἐσπερινός τοῦ Ἀγίου Μάρτυρος Νέστορος, Προστάτου τῶν Αναγνωστῶν καὶ Ἱεροπάτινων τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, κοροστάτην τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιον. Στόν Ἐσπερινό συμμετείχαν περισσότεροι ἀπό 100 Ἱερόπαιδες καὶ Ἀναγνῶστες καὶ πλήθος εὐλαβῶν Χριστιανῶν τῆς ἐνορίας, πού ἀκολούθησαν καὶ τή λιτάνευση τῶν ἱερῶν Εἰκόνων τῶν Ἀγίων Δημητρίου καὶ Νέστορος στούς γύρω δρόμους. Τή λιτανεία συνόδευσε ἡ περίφημη φιλαρμονική τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου Λαρίσης, μέ ἐπικεφαλῆς τόν Ἀρχιμ. Νικηφόρο Κοντογάννην. Στήν ὄμιλίᾳ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ τόνισε ὅτι «ὁ Ἀγιος Δημήτριος ἀγάπησε τά νειάτα τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἔρυσε, οὐσιαστικά, τό πρώτο καπηκηπικό σχολεῖο στίς κατακόμβες τῆς πόλης, γιά νά μεταδώσει πίν πίστη τοῦ Χριστοῦ στούς νέους, γιά νά τούς δεῖξει Ποιός εἶναι ὁ ἀληθινός Θεός...». Ὁ κ. Ἰγνάτιος μῆλος γιά τόν μαθητή τοῦ Δημητρίου, τόν Νέστορα, «ὁ ὄποιος μέ τήν εὐκή τοῦ Δημητρίου, πήν βαθεία τοῦ πίστη στόν Θεό τοῦ Δημητρίου, νίκησε τόν Λυαῖο, ἀναπτε-



ρώνοντας τό θίθικό τῶν διωκομένων Χριστιανῶν... Καί οἱ δικοί μας νέοι, πού μαζεύτηκαν ἀπόψε ἐδῶ ἀπό τίς ἐνορίες τους, ἥρθαν γιά νά τιμήσουν τόν Ἀγιο ἀλλά καὶ νά μαρτυρήσουν μέ θάρρος, ὅτι ὑπάρχουν τά παιδιά τοῦ Χριστοῦ, πού τολμοῦν νά διακονοῦν στόν Ἀγιο Βῆμα, πού πλαισιώνουν τόν Ἐπίσκοπο, πού ἔχουν καρδιά γεμάτη πίστη καὶ θέλουν νά μοιάσουν στούς Μάρτυρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ νά μαρτυρήσουν, μέ τήν παρουσία τους, ὅτι ζεῖ Κύριος ὁ Θεός. Αὐτά τά παιδιά εἶναι τό μέδλον τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς πατρίδας μας καὶ γίνονται ὁδηγοί καὶ παράδειγμα ζωῆς γιά πολλούς συνομηλίκους τους, μέ τήν καλούσνη, τήν ἀγάπη, τήν ἀλληλεγγύη, τήν ἀλήθεια, τήν εὐγένεια, τήν παρροσία, τήν ἀγνόπτη, πού τά διακρίνει».

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Έτος 38ο • Άρ. Φύλλου 463-464 • Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2019

Εκδότης: Μητροπολίτης Δημητριάδος Ἰγνάτιος
Διεύθυντής: Αρχιμανδρίτης Επιφανίος Οικονόμου
Φιλολογική
ἐπιμέλεια: Χρήστος Δ. Ξενάκης
Υπεύθυνος
κυκλοφορίας: Αρχιμανδρίτης Μάξιμος Παπαϊωάννου
Μηχανογράφηση: Βασιλική Αντωνάκη
Εκτύπωση &
Βιβλιοδεσμία: ΠΑΛΜΟΣ

Ιδιοκτησία: Ιερά Μητρόπολις Δημητριάδος
Διεύθυνση: Τ.Θ. 1308 • 38001 Βόλος
Τηλέφωνα: 24210 93500 • Fax: 24210 67903
Internet: www.imd.gr
E-mail: press@imd.gr

ΝΕΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΚΟΠΟ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟ

Μία νέα Διπλωματική έργασία γιά τόν Μακαριστό Αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο έκπονθήκε στο Α.Π.Θ., γεγονός πού άποδεικνύει ότι ή έπιστημονική έναστσόληση με τό πρόσωπο τού άσιδίμου Πρωθιεράρχου άναπτύσσεται



διαρκώς και παράγει πολύτιμο ύλικό γιά τούς μελετητές τῆς σύγχρονης Έκκλησιαστικής ιστορίας. Τή Διπλωματική έργασία, μέ τίπλο «Οι όμιλίες τοῦ Αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου πρός τούς νέους και τό μήνυμά τους» έκπόνησε ό Βολιώτης κ. Παναγιώτης Κουλορίζος, άπόφοιτος τοῦ Τομέα Πρακτικής Θεολογίας (Όμιλοτικῆς) τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ., μέ έπιβλέπουσα Καθηγήτρια τίν κ. Δήμητρα Κούκουρα. Ή έργασία έξετάζει τίς όμιλίες τοῦ Μακαριστοῦ Αρχιεπισκόπου πρός τούς νέους και εἰδικότερα αύτές πού άπευθύνονται στούς μαθητές τῆς Α/θμιας και Β/θμιας Έκπαίδευσης. Ή μέθοδος στηρίζεται στή μελέτη τῶν κειμένων και στήν άρχη τῆς έπικοινωνίας πού διακρίνει ἔξι παράγοντες (πομπό, δέκτη, θέμα, μήνυμα, ἀγώγο έπικοινωνίας, γλωσσικό κώδικα). Ή έργασία κωρίζεται σέ τρία έπιμέρους κεφάλαια: Α. Καταγωγή, σπουδές, ποιμαντικό ἔργο στήν Ιερά Μητρόπολη Δημητριάδος. Β. Έγκυκλιοι και Μηνύματα Αρχιεπισκόπου Αθηνῶν Χριστοδούλου και Γ. Τά μηνύματα πρός τούς νέους τοῦ Αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου στή Μητρόπολη Δημητριάδος και στήν Αρχιεπισκοπή Αθηνῶν. Στό τέλος κάθε κεφαλαίου ὑπάρχουν συμπεράσματα, σχετικά μέ τά θέματα τῶν Μηνυμάτων, τά σχόλια και τίς παρανέσεις τοῦ Αρχιεπισκόπου γιά τήν ἀξία τῆς μάθησης, τῆς ἀρετῆς, τοῦ ἀγώνα τῆς ζωῆς, τῆς καλλιέργειας τῆς πίστης και τῆς ἀγάπης γιά τήν πατρίδα.

ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ «ΕΛΛΑΔΑ 2021» Ο ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΣ

Μέ κάθε έπισημότητα, στήν αἴθουσα τῆς Γερουσίας τῆς Βουλῆς, παρουσίᾳ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλου, τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς κ. Κώστα Τσούλα, τοῦ Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη, τοῦ Μακ. Αρχιεπισκόπου Αθηνῶν & πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου, τῆς Προέδρου κ. Γιάννας Αγγελοπούλου, τ. Πρωθυπουργῶν, Αρχηγῶν Κομμάτων, Βουλευτῶν κ.λπ., παρουσιάστηκαν

(7/11) τά 31 πρώτα ὄνόματα τῆς Επιτροπῆς «Ελλάδα 2021», πού θά προετοιμάσει τίς ἐπετειακές ἐκδηλώσεις πού θά πραγματοποιηθοῦν ἐνόψει τῆς συμπλήρωσης 200 ἑτῶν ἀπό τήν Ελληνική Επανάσταση τοῦ 1821. Ο Πρωθυπουργός ἀνακοίνωσε τά πρώτα ὄνόματα τῆς Επιτροπῆς «Ελλάδα 2021», πού θά ἀποτελεῖται ἀπό: Κορυφαίους πανεπιστημιακούς ἀπό τήν Αμερική καί τήν Αγγλία Mark Mazower, Roderick Beaton καί Richard Clogg. Ελληνες καθηγητές τοῦ ἐξωτερικοῦ: τίν κ. Ελένη Γλύκατζη Αρβελέρ, τόν Στάθη Καλύβα καί τόν Δημήτρη Γόντικα. Από τήν Ακαδημία Αθηνῶν είναι ό Βασίλης Ράπανος καί ἀπό τήν Εκκλησία τῆς Ελλάδος ό Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνατίος. Μαζί θά ἔργαστούν ιστορικοί, ὅπως οί Πασχάλης Κιτρομιλίδης, Κώστας Κωστῆς, Εὐάνθης Χατζηβασιλείου, Μαρία Εύθυμιον, Ελπίδα Βόγλη καί Ιωάννα Λαλιώτου. Πολιτικοί καί κοινωνικοί ἐπιστήμονες, ὅπως ο Γιάννης Βούλγαρης, ο Νίκος Μουζέλης καί ο Αριστείδης Χατζῆς. Άλλα καί οικονομολόγοι ὅπως ο Ναπολέων Μαραβέγιας. Τά Γράμματα καί οί Τέχνες δίνουν ἐπίσης δημιουργικό «παρών». Μέ τούς Σταύρο Ζουμπουλάκη, Θεόδωρο Κουρεντζῆ, Δέσποινα Μουζάκη, Δημήτρη Παπαϊωάννου καί Αίκατερίνη Καψιλάκη. Τή στροφή στό μέλλον σηματοδοτοῦν ἐρευνητές ἀπό τά πεδία τῆς Τεχνοπής Νοημοσύνης, τῶν Μαθηματικῶν, τῆς Ιατρικῆς καί τῆς Γενετικῆς: Κωνσταντίνος Δασκαλάκης, Ελευθερία Ζεγγίνη, Μαρία Θέμελη, Νίκολας Νεγκροπόντε, Χρήστος Παπαδημητρίου καί Ιωάννης Ταρνανᾶς, ἐνῶ τίν καινοτομία καί τήν ἐπιχειρηματικότητα θά πρεσβεύουν στήν Επιτροπή οί Μάρκος Βερέμης καί Γκρέγκορι Παπαδόπουλος.



Θ' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΨΑΛΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Μέ ἀπόλυτη ἐπιτυχία διεξήχθη (16/11), στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας, ό Θ' Πανελλήνιος Διαγωνισμός Ψαλτικῆς Τέχνης, στόν ὅποιο συμμετεῖχαν σπουδαστές καί σπουδάστριες τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, κάθε νήλικίας, ἀπό πολλά μέρη τῆς Ελλάδας. Τήν Κριτική Επιτροπή ἀπάρτισαν οί: Παῦλος Φορτωμᾶς, Αρχων Πρωτοψάλτης τοῦ Πατριαρχείου Αλεξανδρειας, Δημήτριος Χριστοδούλου, Πρωτοψάλτης τοῦ Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης, Αρχιμ. Επιφάνιος Οἰκονόμου, Διευθυντής τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Ι.Μ. Δημητριάδος, Κυριαζής Νικολέρης, Αρχων Μουσικοδιδάσκαλος ΗΜΤΧΕ καί Πέτρος Μπλάνας, Επίτιμος Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ιεροψαλτῶν Ι.Μ. Δημητριάδος καί τῆς Ομοσπονδίας Συλλόγων Ιεροψαλτῶν Ελλάδος. Οί συμμετέχοντες προηλθαν ἀπό τίς κάτιθι Σχολές ἀνά τήν Ελλάδα:

Έκκλησιαστικό Ίδρυμα Βυζαντινῆς & Παραδοσιακῆς Μουσικῆς Ι.Ν. Αρχιεπισκοπῆς Αθηνῶν. Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς Ι.Ν. Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Σχηματαρίου. Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς Ι.Μ. Κηφισίας, Αμαρουσίου καί Ωρωποῦ. Δημοτικό Ωδεῖο Θηβῶν. Ωδεῖο Βυζαντινῆς Μουσικῆς Θεσσαλονίκης. Ακαδημία Ψαλτικῆς Είρμος Θεσσαλονίκης. Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς Ι.Μ. Καστορίας “Ο Αγιος Μηνᾶς”. Ωδεῖο Ι.Μ. Βεροίας, Ναούστης & Καμπανίας. Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς Ι.Μ. Θεσσαλιώτιδος & Φαναριοφερσάλων “Αγιος Ιωάννης Δαμασκηνός”. Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς Ι.Μ. Λαρίσης & Τυρνάβου “Ο Αγιος Αχιλλίος”. Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς Ι.Μ. Δημητριάδος & Αλμυροῦ. Καί μία ἀτομική συμμετοχή ἀπό νομό Τρικάλων. Τό Α' Βραβεῖο τοῦ Δ' Επιπέδου, ἀπονεμήθηκε στή κ. Βάια Φαντίδου, μαθητή τοῦ Α.Π.Θ., μέ δάσκαλο τόν Σωτήριο Ζερδαλῆ. Κύρια χαρακτηριστικά τοῦ Διαγωνισμοῦ ήταν ή ανοδος τοῦ ἀριθμοῦ καί τοῦ ἐπιπέδου τῶν διαγωνιζομένων, καθώς καί ή αύξανόμενη συμμετοχή διαγωνιζομένων ἀπό δῆλη τήν Ελλάδα, πράγμα πού δηλώνει τήν δρθότητα καί τήν ἀποδοχή τοῦ ἐγχειρήματος, τό ὅποιο



έχει λάβει πλέον τή μορφή καταξιωμένου θεσμοῦ. Ο Θ' Πανελλήνιος Διαγωνισμός Ψαλτικῆς Τέχνης διεξήχθη τήν Ι.Μ. Δημητριάδος Αρχιμ. Δαμασκηνό Κιαφέτη, ό όποιος μετέφερε τόν επαίνο καί τής θερμές πατρικές εύχες τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Ιγνατίου.

ΣΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΗΣ ΧΙΟΥ Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΣ

Σπίν άκριτική Χίο βρέθηκε ό Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος (10-11/11), προσκεκλημένος του οίκειου Μητροπολίτου Χίου, Ψαρών & Οίνουσσων κ. Μάρκου, προκειμένου νά συμμετάσχει στίς πανηγυρικές έκδολώσεις γιά τι συμπλήρωση 107 χρόνων από την άπελευθέρωση της νήσου από τους Τούρκους και τη μνήμη των Πολιούχων της Χίου Ἀγίων Μεγαλομαρτύρων Μηνᾶ, Βίκτωρος & Βικεντίου. Οι έορτασμοί πραγματοποιήθηκαν μέ πάνδημη συμμετοχή, παρουσία των Ἀρχών του νησιού. Την παραμονή της έορτης, μετά τό πέρας του Ἐσπερινοῦ, πραγματοποιήθηκε ή λιτάνευση της ιερᾶς Εἰκόνος των Ἀγίων στήν παραλία της πόλης μέ κατάληξη την κεντρική πλατεία, ὅπου πανηγυρικό χαρετισμό ἀπούθυνε ό Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἰγνάτιος. Ὁ Σεβασμιώτατος ἔξηρε την ίστορία της Χίου ώς τόπου μαρτύρων της πίστεως, ἀγωνιστῶν του Έθνους ἀλλά και εὐεργετῶν, μέσα από τά κατορθώματά τους στήν παγκόσμια ναυτιλία. Μάλιστα, δέν παρέλειψε νά ἀναφερεῖ στο μείζον προσφυγικό θέμα, μέ λόγο ἦπιο και ἐνωτικό, λέγοντας ὅτι ὁ ἀριθμός των προσφύγων και των μεταναστῶν πρέπει νά ἐπιμεριστεῖ σε ὄλοκληρη την Ἑλλάδα. Συστίνοντας ψυχραιμία και ἐνόπια σημείωσε ὅτι ὁ ὁρθόδοξη πίστη εἶναι ὁ συνεκτικός κρίκος του Ἐθνους, εἶναι αὐτή πού τόν κράτησε ἐνώμενο κάτω ἀπό δύσκολες περιόδους σκλαβιάς ἐπί 400 και πλέον χρόνια. Ἀνήμερα της έορτης, στήν πανηγυρίζοντα Μητροπολιτικό Ναό της Χίου, τελέστηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία, ιερουργούντος του Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Ἰγνατίου, συλλειπουργούντος του οίκειου Ιεράρχου κ. Μάρκου. Τόν Θείο Λόγο κήρυξε ό Ιεροκήρυκας της Ιερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος Ἀρχιμ. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου. Στό τέλος της Θείας Λειτουργίας ό Σεβ. Μητροπολίτης Χίου κ. Μάρκος ἀπένειμε στόν Ποιμενάρχη μας τόν Μεγαλόσταυρο του Ἀγίου Ἰωάννου, ἔξαροντας τη θετική συμβολή του στά μεγάλα ζητήματα πού ἀπασχολοῦν τήν Ἐκκλησία και τήν πατρίδα μας, ὅσο και στή διοργάνωση, ἐκ μέρους της Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος, των ἐκδολώσεων γιά τόν ἔορτασμό των 200 ἑτῶν ἀπό τήν Ἐπανάσταση του 1821.



ΛΑΜΠΡΗ Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΣΤΗ ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ

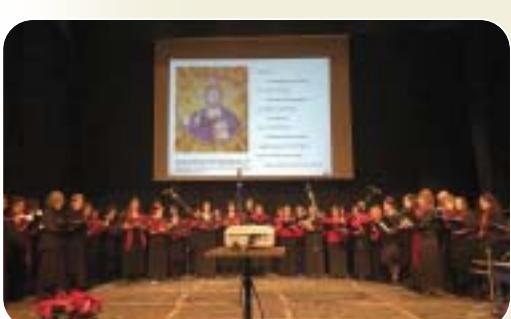
Τή μνήμη της Ἀγίας Μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας, τοῦ Ὀσίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ και τοῦ Ἀγίου Ἱερομάρτυρος Σεραφείμ Φαναρίου, ἔόρτασε ἡ Τοπική μας Ἐκκλησία, μέ ἐπίκεντρο τόν Ιερό Ναό τῆς Ν. Ιωνίας, ὅπου τήν παραμονή της έορτης τελέστηκε ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἐσπερινός, χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου. Σπίν ὄμηλία του ὁ Σεβασμιώτατος, ἐπικαιροποιώντας τό μίνυμα τῶν τριῶν Ἀγίων στήν ἐποκή μας, μήποσε γιά τή σύγχρονη εἰδωλολατρία, πού ἀφορά στήν θεοποίηση τού χρήματος, τῆς δόξας, τῆς κοσμικῆς δύναμης, τοῦ ἱδνοισμοῦ, τῆς δῆθεν σοφίας. Ὁ Σεβασμιώτατος ἀναφέρθηκε στόν κίνδυνο τῶν αἱρέσεων στήν ἐποκή μας, «πού εἶναι ἔργο τού διαβόλου, ἀλλά και καρπός ἐγωισμοῦ, ἐλλείμματος θεολογικῆς γνώσης και ἀνύπακοῆς στήν Ἐκκλησία. Ὅποιος νομίζει ὅτι μπορεῖ νά διορθώσει τά πράγματα στήν Ἐκκλησία ἔξω ἀπό τό πλαίσιο της Ἐκκλησίας και τῶν ὅσων ὄριζει ἡ Συνοδική. Τής ὑπόσταση, ὁδηγεῖται στήν ἀπώλεια και ούσιαστικά ἐκτός Ἐκκλησίας. Ἡ ἐνόπια σώζει και ὅχι ἡ ἐγωιστική αὐτονόμηση». Τέλος, ἀναφερόμενος στό μίνυμα τοῦ Ἀγίου Σεραφείμ, τόνισε ὅτι «μᾶς θυμίζει τίς εὐθύνες μας γιά τό Γένος μας, γνωρίζοντας ὅτι δέν εἶναι μόνο τό παρόν ἀλλά και τό παρελθόν, πού μᾶς βραβίει, και τό μέλλον, στό ὄποιο πρέπει νά ἐπιβιώσει ὁ λαός και ἡ πατρίδα μας. Στό τέλος τοῦ Ἐσπερινοῦ, ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας ἀπένειμε, ἐκ μέρους τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, Τιμπτική Πλακέτα στήν ἐπί σειρά ἑτῶν Λαμπαδάριο τοῦ Ναοῦ κ. Δημήτριο Μανώλη. Ἐξηρε τό ἥθος τοῦ τιμηθέντος Ιεροφάλτου, πήν ἀγάπη του γιά τήν Ψαλτική τέχνη και τό πνεῦμα συνεργασίας πού διαχρονικά τόν διακρίνει. Μήποσε γιά διδακτικό ἔργο, πού ἐπί χρόνια προσφέρει στό Παράρτημα τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς στήν Ἀλμυρό, μέ διάθεσην ιεραποστολικήν, φροντίζοντας γιά τήν ἀνανέωση τοῦ ιεροφαλτικοῦ δυναμικοῦ τῆς περιοχῆς. Ἀνήμερα της έορτης τελέστηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία, ιερουργούντος τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ὀλβίας κ. Ἐπιφανίου, ὁ ὄποιος κήρυξε τόν Θείο Λόγο.



1ο ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΨΑΛΤΡΙΩΝ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ

Πραγματοποιήθηκε στόν Βόλο (22-24/11) τό 1ο Συμπόσιο Ὁρθόδοξων Ψαλτριῶν και τό 1ο Φεστιβάλ Χορῶν Ψαλτριῶν «Ἀγία Καικιλία», πού συνδιοργάνωσε ἡ Ακαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου και ὁ Χορός Ψαλτριῶν «Αἱ Ἀδουσαι», ὑπό τήν αιγίδα τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος. Στό συμπόσιο πήραν μέρος περίπου 80 ψάλτριες ἀπό διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδας (Ἀθήνα, Μέγαρα, Κόρινθος, Αἴγιο, Πύργος, Ἀγρίνιο, Μεσολόγγι, Κέρκυρα, Θεσσαλονίκη, Χαλκίδα, Δράμα, Κομοτηνή, Τρίκαλα, Λάρισα, κ.ἄ.), καθώς και ψάλτριες ἀπεσταλμένες ἀπό τήν Ιερά Μητρόπολη Ἀργυροκάστρου. Ἐλαφαν, ἐπίσης, μέρος καθηγήτριες βυζαντινῆς μουσικῆς, ψάλτριες, μαθήτριες Σχολῶν Βυζαντινῆς Μουσικῆς, φοιτήτριες τῶν Τμημάτων Ψαλτικῆς και τῶν Μουσικῶν Τμημάτων. Εἰσηγήσεις και ὀλιγόλεπτες ἀνακοινώσεις πραγματοποίησαν καθηγήτριες Μουσικῶν Τμημάτων τῶν Πανεπιστημίων

τῆς χώρας, διδακτόρισσες, ὑποψήφιες διδακτόρισσες, κάτοχοι μεταπτυχιακῶν τίτλων μουσικολογίας, κ.ἄ. Μέ τήν παρουσία τους και μέ σημαντικότατες εἰσιγήσεις λάμπρουν τή διοργάνωση ὁ κ. Γρηγόριος Στάθης, Ὁμότιμος Καθηγητής Βυζαντινῆς Μουσικολογίας Ε.Κ.Π.Α. και Διευθυντής τοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικολογίας τῆς Ι. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καθώς και ὁ κ. Θεόδωρος Γιάκου, Καθηγητής Κανονικοῦ Δικαίου και Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ. Ἡ ἐπίσημη ἔναρξη τοῦ Συμποσίου πραγματοποιήθηκε τήν Παρασκευή 22/11. Ὁ Διευθυντής τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου Δρ Παντελής Καλαϊτζίδης χαρέτισε τή διοργάνωση και ὀκολούθησε ὁ χαρετισμός τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Μητροπολίτου Δημητριάδος, Ἀρχιμ. Ἐπιφανίου Οἰκονόμου, Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς. Τή σκυτάλη πήρε ἡ καλλιτεχνική διευθύντρια τοῦ φεστιβάλ και Δομεστίκαινα τοῦ Χοροῦ Ψαλτριῶν «Αἱ Ἀδουσαι» Δρ Σέβη Μαζέρα-Μάμαλη. Τήν κύρια ὄμηλία τοῦ Συμποσίου (Α΄ Συνεδρία, Προεδρεύων Π. Καλαϊτζίδης) ἔκανε ὁ καθηγητής Γρηγόριος Στάθης. Τό Σάββατο 23/11 τό πρώτο ἡμερίδα συνείσπηκε μέ τής ἐπιστημονικές εἰσηγήσεις και τής ὀλιγόλεπτες ἀνακοινώσεις. Ἡ ἀπογευματινή συναυλία γιά τό 1ο Φεστιβάλ Χορῶν Ψαλτριῶν πραγματοποιήθηκε στό Θέατρο Παλαιάς Ἡλεκτρικῆς Βόλου, παρουσία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου. Ἐλαφαν μέρος: Ὁ Χορός Ψαλτριῶν «Γυναικῶν Ἡκήματα», τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδης, μέ χοράρχη τήν κ. Μαρία Καψάλη. Ὁ Χορός Ψαλτριῶν «Ἀγία Ἀννοσία» (Θεσσαλονίκη), μέ χοράρχη τήν καθηγήτρια Μαρία Ἀλεξάνδρου. Ὁ Χορός Ψαλτριῶν «Αἱ Ἀδουσαι» (Βόλος), μέ Δομεστίκαινα τή Δρ Σέβη Μαζέρα-Μάμαλη. Ἀκολούθησε ἡ παρουσίαση τοῦ δράμενου «Καστιανή», ἡ Βυζαντινή ποιήτρια και συνθέτιδα, στό ὄποιο ἔλαφαν ἐνεργά μέρος οι περίπου ὄγδοντα ψάλτριες τοῦ Συμποσίου, ὁμάδα μουσικῶν και ὁ κ. Β. Ἀγροκώστας. Τήν ἐκδήλωση ἔκλεισε ό Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἰγνάτιος συγχαίροντας τούς διοργανωτές γιά τήν ἐπιτυχία τοῦ ἐγχειρήματος, τόν μεγάλο ἀριθμό συμμετεχουσῶν ψαλτριῶν και τό ψυφλό ἐπίπεδο τῶν εἰσηγήσεων. Κλείνοντας, ἀπένειμε στής χοράρχες και τῶν τριῶν Χορῶν Τμημάτων Επαίνους. Τό τριήμερο τῶν ἐκδολώσεων ὀλοκληρώθηκε μέ τή συμμετοχή τῶν γυναικείων χορῶν ψαλτριῶν «Αἱ Ἀδουσαι» (Βόλος) και «Γυναικῶν Ἡκήματα» (Χαλκίδη) στή Θεία Λειτουργία τῆς Κυριακῆς 24/11 στόν Ιερό Ναό Εὐαγγελιστρίας Νέας Ιωνίας.



νεχίσπηκε μέ τής ἐπιστημονικές εἰσηγήσεις και τής ὀλιγόλεπτες ἀνακοινώσεις. Ἡ ἀπογευματινή συναυλία γιά τό 1ο Φεστιβάλ Χορῶν Ψαλτριῶν πραγματοποιήθηκε στό Θέατρο Παλαιάς Ἡλεκτρικῆς Βόλου, παρουσία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου. Ἐλαφαν μέρος: Ὁ Χορός Ψαλτριῶν «Γυναικῶν Ἡκήματα», τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδης, μέ χοράρχη τήν κ. Μαρία Καψάλη. Ὁ Χορός Ψαλτριῶν «Ἀγία Ἀννοσία» (Θεσσαλονίκη), μέ χοράρχη τήν καθηγήτρια Μαρία Ἀλεξάνδρου. Ὁ Χορός Ψαλτριῶν «Αἱ Ἀδουσαι» (Βόλος), μέ Δομεστίκαινα τή Δρ Σέβη Μαζέρα-Μάμαλη. Ἀκολούθησε ἡ παρουσίαση τοῦ δράμενου «Καστιανή», ἡ Βυζαντινή ποιήτρια και συνθέτιδα, στό ὄποιο ἔλαφαν ἐνεργά μέρος οι περίπου ὄγδοντα ψάλτριες τοῦ Συμποσίου, ὁμάδα μουσικῶν και ὁ κ. Β. Ἀγροκώστας. Τήν ἐκδήλωση ἔκλεισε ό Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἰγνάτιος συγχαίροντας τούς διοργανωτές γιά τήν ἐπιτυχία τοῦ ἐγχειρήματος, τόν μεγάλο ἀριθμό συμμετεχουσῶν ψαλτριῶν και τό ψυφλό ἐπίπεδο τῶν εἰσηγήσεων. Κλείνοντας, ἀπένειμε στής χοράρχες και τῶν τριῶν Χορῶν Τμημάτων Επαίνους. Τό τριήμερο τῶν ἐκδολώσεων ὀλοκληρώθηκε μέ τή συμμετοχή τῶν γυναικείων χορῶν ψαλτριῶν «Αἱ Ἀδουσαι» (Βόλος) και «Γυναικῶν Ἡκήματα» (Χαλκίδη) στή Θεία Λειτουργία τῆς Κυριακῆς 24/11 στόν Ιερό Ναό Εὐαγγελιστρίας Νέας Ιωνίας.

ΤΙΜΗΘΗΚΕ Ο ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ ΠΑΥΛΟΣ ΦΟΡΤΩΜΑΣ ΣΤΟ 11ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ

Μέ μεγάλη έπιτυχία πραγματοποιήθηκε (16/11), στο Πν. Κέντρο της Ιερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, το 11ο Φεστιβάλ Βυζαντινῆς Μουσικῆς, πού διοργάνωσε ὁ Σύνδεσμος Ἱεροψαλτῶν «Οσιος Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης», ὑπό τὴν αἰγίδα τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας. Τὸ Φεστιβάλ ἦταν ἀφιερωμένο σὲ μιὰ ἔξεχουσα προσωπικότητα τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης, τὸν Ἀρχοντα Πρωτοψάλτη τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας κ. Παῦλο Φορτωμᾶ, καὶ τὸ παρακολούθησε πλῆθος μουσικοφίλων. Τὴν ἐκόλωσην χαρέτισε ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἱεροψαλτῶν κ. Γεώργιος Σιδκός, ὁ ὅποιος ἀναφέρθηκε στὸν ἴστορια τοῦ θεσμοῦ καὶ καλωσόρισε τοὺς τρεῖς ἐκλεκτούς κορούς, πού ἔφαλαν στὸ 1ο μέρος τῆς ἐκδήλωσης, ἥτοι: Α. Τὸν Βυζαντινὸν κορό Σωματείου Ἱεροψαλτῶν Τρικάλων, ὑπὸ διεύθυνση τοῦ Πρωτοψάλτου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Τρικάλων κ. Παναγιώτη Καλαμπάκα Β. Τὴν Χορωδία «Βυζαντινό καὶ Δημοτικό ἐργαστήρι» Λαρίσης, ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ Πρωτοψάλτου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος Λαρίσης κ. Θεοδοσίου Διαμαντῆ καὶ Γ. Τὴν Χορωδία τοῦ Συνδέσμου Ἱεροψαλτῶν τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος «Οσιος Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης», ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ Πρωτοψάλτου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Νικολάου Βόλου κ. Εὐσταθίου Γραμμένου. Μετά τὸ μουσικό μέρος τῆς ἐκδήλωσης, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος ἀπένειμε στὸν τιμῷμενο Πρωτοψάλτη κ. Παῦλο Φορτωμᾶ τὸν Ἀνώτατη Τιμητική Διάκρισην τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, τὸν Χρυσό Σταυρὸν μετά Διπλώματος, γιά σύνολην τὴν προσφορά του στὸν Ψαλτική τέχνη καὶ παράδοσην. Τιμητική πλακέτα ἀπένειμε στὸν κ. Φορτωμᾶ καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἱεροψαλτῶν κ. Γεώργιος Σιδκός. Ὁ Σεβασμιώτατος, συνεχάρη τὶς Χορωδίες πού συμμετεῖχαν καὶ εὐχήθηκε δύναμη Θεοῦ γιά νὰ συνεχίσουν τὸ σπουδαιὸν ἔργο πού ἐπιτελοῦν στὶς Μητροπόλεις πού διακονοῦν. Ἀναφερόμενος στὸν τιμηθέντα τὸν «στὸ πρόσωπο του τιμῷμενο ὄδους τοὺς Ἱεροψάλτες, πού κρατοῦν ζωτανὴν τὴν παράδοσην μας. Ἡ Ψαλτική τέχνη δέν εἶναι γιά τὸ μουσικοῦ, ἡ ἀπλῶς γιά τὴν παράδοση, ἀλλὰ κάτι ζωτανό, πού συνεχίζει στὸν χρόνο καὶ γίνεται δόκημα γιά τὴν προσευχητική ἐπικοινωνία ὄδων μας μὲ τὸν Θεό». Ἀπό τὴν μεριά του, ὁ κ. Φορτωμᾶς εὐχαρίστησε γιά τὴν μεγάλη τιμὴν καὶ ἐπεσήμανε ὅτι «εἶναι υποχρέωσην ὄδων μας καὶ κυρίως ημῶν τῶν δασκάλων, νὰ διαφυλάξουμε ἀτόφια τὴν παράδοση τῆς μουσικῆς καὶ νά τὴν παραδώσουμε στὶς ἐπόμενες γενιές, ὥστε νά υπάρξουν ἄξιοι συνεχιστές...».



ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΝΕΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Σέ κλίμα βαθειᾶς συγκίνησης τελέστηκε (23/11) ἡ Ρασοφορία τοῦ νέου Μοναχοῦ π. Ἰωσήφ (κατά κόσμον Ἀλεξανδρού) Χατζηιωάννου, 26 ἑτῶν, Πτυχιούχου τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Α.Π.Θ. ἀπό τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιο στὸν Ἱερό Ναό Ἀγίων Ἀποστόλων Ἀγριαῖς, ὃπου ὁ νέος Μοναχός μεγάλωσε καὶ ἀνδρώθηκε πνευματικῶς. Στὴν Ρασοφορία παρέστη συμπροσευχόμενος ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ὁλβίας κ. Ἐπιφάνιος, ἐνῶ συμμετεῖχαν πολλοὶ Κληρικοὶ μας καὶ μέγα πλῆθος λαοῦ. Στὴν ὄμιλίᾳ του ὁ Σεβασμιώτατος ἀναφέρθηκε, μεταξύ ἄλλων, στὸ ὄνομα τοῦ νέου Μοναχοῦ, πρός τιμὴν τοῦ Ὁσίου Γέροντος Ἰωσήφ τοῦ Ἡσυχαστοῦ, τὴν Ἀγιοκατάταξην τοῦ ὅποιου προανήγγειλε ὥδη ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, κατά τὴν πρόσφατη προσκυνηματική του ἐπίσκεψη στὸν Ἀγιον Ὄρος. Ὁ νέος Μοναχός ἐνεγράφη στοὺς Μοναχικοὺς καταλόγους τῆς Ιερᾶς Μονῆς Ὁσίου Σεραφείμ τοῦ Σάρωφ Πορταριᾶς. Τὴν Κυριακὴν 24/11 στὸν ὄδιο Ναό τελέστηκε ἡ εἰς Διάκονον Χειροτονία τοῦ π. Ἰωσήφ ἀπό τὸν Σεβ.



Ποιμενάρχη μας κ. Ἰγνάτιο, συλλειτουργοῦντος τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ὁλβίας κ. Ἐπιφανίου, παρουσίᾳ πλήθους εὐσεβοῦς λαοῦ. Στὴν ὄμιλίᾳ του ὁ Σεβασμιώτατος μίλησε γιά τοὺς μυστικοὺς τρόπους μὲ τοὺς ὄποιους ὄμιλεῖ ὁ Θεός στὶς ψυχές τῶν ἀνθρώπων, μάλιστα ἀπό τὴν παιδικὴν τους ἡλικία, ὅπως συνέβη καὶ μὲ τὸν νέο Διάκονο, ἀλλὰ καὶ στὰ πρόσωπα πού στέλνει κοντά τους, γιά νὰ συμβάλουν στὴν κατὰ Θεόν ἐξέλιξην τους καὶ νὰ δειτούργησουν ὡς ὑποδείγματα ζωῆς. Ὁ κ. Ἰγνάτιος παραπήρησε ὅτι «πνευματικὴ πορεία, χωρίς κατάλληλο δῦνγό, δέν μπορεῖ νά υπάρξει» καὶ κάλεσε τὸν νέο Διάκονο νὰ συνεχίσει τὴν εὐλογήν μέντη συμπόρευση μὲ τὸν Πνευματικὸν Πατέρα, ὁ ὅποιος τόσα ἀγαθά συνεισφέρει στὴν ζωὴν του. Στὴ συνέχεια, μίλησε γιά τὸ ἔργο τοῦ Διακόνου, πού εἶναι πρωτίστως Λειτουργικό καὶ βοηθητικό στὸν τέλεσην τοῦ Μυστηρίου τῆς Εὐκαριστίας ἀλλὰ καὶ ἔργο θυσίας καὶ προσφορᾶς. Ἀνήγγειλε, τέλος, ὅτι ὁ νέος Διάκονος θά συνεχίσει νὰ διακονεῖ στὶν ἐνορία του, τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων Ἀγριαῖς. Στὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας ἀπένειμε τὸ ὄφικό τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου στὸν Πνευματικό Πατέρα τοῦ π. Ἰωσήφ καὶ ἐφημέριο τοῦ Ναοῦ π. Βαΐο Κορομπίλια. Ὁ κ. Ἰγνάτιος ἐξῆρε τὴν ταπείνωση, πίνα ἀπλότητα καὶ πίνα πιστότητα του, πίνα πνευματικότητα, πού τὸν διακρίνει, ὅσο καὶ τὸ ἔργο του στοὺς νέους τῆς περιοχῆς.

ΣΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΝΑΟ ΤΟΥ ΒΟΛΟΥ ΤΟ ΙΕΡΟ ΛΕΙΨΑΝΟ ΤΗΣ ΟΣΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ

Στὸν Μητροπολιτικὸν Ἱερό Ναό Ἀγίου Νικολάου Βόλου ἀφίχθη (30/11) τεμάχιο τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου τῆς Ὁσίας Σοφίας τῆς Κλεισούρας, τὸ ὅποιο κόμισε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καστορίας κ. Σεραφείμ. Τὸ ιερότατο κειμήλιο τῆς Ἐκκλησίας μας ὑποδέχθηκε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἰγνάτιος, ἐπικεφαλῆς τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ εὐλαβοῦς λαοῦ. Μετά τὴν ἐπίσημη ὑποδοχή, τελέστηκε ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἐσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καστορίας κ. Σεραφείμ, στὸ τέλος τοῦ ὄποιου ὁ Σεβ. κ. Ἰγνάτιος προσφώνησε τὸν Μακεδόνα Ἱεράρχη, ἐκφράζοντας τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν καρά τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας γιά τὴν προσγενομένη τιμὴν καὶ εὐλογία. Ἀπό τὴν μεριά του, ὁ Σεβ. κ. Σεραφείμ ἀναφέρθηκε στοὺς μακροχρόνιους πνευματικούς δεσμούς, πού τὸν συνδέουν μὲ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη μας, καθὼς καὶ στὸν ἐπέτειο τῶν 100 χρόνων ἀπὸ τὴν Γενοκτονία τοῦ Ποντιακοῦ Ἐλληνισμοῦ. Σπή συνέχεια, μίλησε γιά τὸ πλέον χαρακτηριστικό γνώρισμα τῆς Ὁσίας, πού ἦταν ἡ ἀπόρριψη τοῦ δικαιώματος. «Γιά τὸν ἀνθρώπο τοῦ Θεοῦ δέν υπάρχει δικαίωμα. Ὅπάρχει μόνο τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ. Τὸ δικαίωμα δένει τὸν ἀνθρώπο πάνω στὴ γῆ, ἐνῶ ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νά τηρεῖ στὴν ζωὴ του τὰ δικαιώματα, τὶς ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἀνθρώπος τοῦ Θεοῦ εἶναι αὐτός πού ἀφίνει τὸν ἔαυτό του στὰ κέρια Του, πού ἀπορρίπτει τὸ δικαίωμά του, γιά νὰ βιώσει τὸ Εὐαγγέλιο καὶ νὰ ζήσει πίνα καὶ πρώντας τὰ δικαιώματα τοῦ Θεοῦ. Κι ἔτσι ἀξιώθηκε πλήθους χαρισμάτων, ὥστε αὐτὴ ἡ ἀσημη ἀσκήτρια νά είναι πλέον γνωστή σὲ ὅλα τὰ μήκη καὶ τὰ πλάτη τῆς γῆς». Τέλος, ὁ Σεβασμιώτατος εὐχήθηκε σὲ ὄδους τὴν καρά τῆς Ὁσίας καὶ τὴν πνευματική εὐφρόσυνη, ὥστε νὰ γιορτάσουμε ἐπαξίως τὸν Μητρόπολη τῶν ἔορτῶν, τὰ Χριστούγεννα.



ΛΑΜΠΡΟΣ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ ΜΑΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Μέ λαμπρότητα καί μεγαλοπρέπεια, ἡ Τοπική Ἐκκλησία τῆς Δημητριάδος ἔόρτασε τή μνήμην τοῦ Προστάτου καί Πολιούχου τοῦ Βόλου Ἀγίου Νικολάου, μέ επίκεντρο τὸν ὁμώνυμο Μητροπολιτικό της Ναό. Στὸν Μέγα Πανηγυρικό Ἐσπερινό χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀρτης κ. Καλλίνικος, συγχοροστατούντων τῶν Σεβ. Μητροπολίτῶν Παροναξίας κ. Καλλίνικου καί Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου, παρουσίᾳ μεγάλου πλήθους πιστῶν. Τούς φιλοξενουμένους Ἱεράρχες προσφάνησε ἀδελφικῶς ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἰγνατίος, χαρακτηρίζοντάς τους «κόσμημα τῆς Ἱεραρχίας, ἀνθρώπους μέ σύνεση, μέ σοφία καί πνευματικότητα, μέ ήθος, μέ ἵεραποστολικό ζῆλο καί ὑψηλή πνευματική φροντίδα γιά τὸ ποίμνιο τους». Τὸν Θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀρτης κ. Καλλίνικος, ὁ ὄποιος, μεταξύ ἀλλων, σημειώσε ὅτι «ὁ Ἀγιος Νικόλαος μέ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς του, κυρίως, ὀδηγοῦσε τοὺς ἀνθρώπους στὴν Ἐκκλησία, γι' αὐτὸν δειτουργεῖ πάντα ὡς ὑπόδειγμα καί πρότυπο γιά τὸν δικό μας ἀγώνα, μέσα στὴν ἐκκοσμικευμένη κοινωνία μας, ἔναν ἀγώνα ποὺ ἔφενει ἀπό τὰ ὅρια αὐτῆς τῆς γῆς καί κατευθύνεται στὸν οὐρανό...». Περαίνοντας τὸν λόγο του ὁ κ. Καλλίνικος ἐπεσήμανε ὅτι «ὁ Ἀγιος Νικόλαος ζεῖ καί θαυματουργεῖ. Δέν πέθανε, ἀλλά ἐπεκτάθηκε τόσο πολὺ μέσα στὴν ἐλευθερία τῆς ζωῆς, ὥστε ὑπερέβη καί τὸν ἴδιο τὸν θάνατο...». Εὐχίθηκε δέ «ὁ Ἀγιος Νικόλαος νά γίνει γιά ὅλους μας πυξίδα, πού θά δείχνει πορεία πρός τὸν οὐρανό...». Ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς, τελέστηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία, ἱερουργοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Παροναξίας κ. Καλλίνικου, συνιερουργούντων τῶν Σεβ. Μητροπολίτῶν Ἀρτης κ. Καλλίνικου καί Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου, παρουσίᾳ τῶν Πολιτικῶν, Στρατιωτικῶν, Ἀστυνομικῶν, Λιμενικῶν καί Πυροσβεστικῶν Ἀρχῶν καί πλήθους εὐλαβῶν Χριστιανῶν. Τὸν Θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Παροναξίας κ. Καλλίνικος, ὁ ὄποιος, μεταξύ ἀλλων, παρατήρησε ὅτι «ὁ ἑορτασμός τοῦ Ἀγιος Νικολάου ἀποτελεῖ μία εὐκαιρία νά ἐμπνευστοῦμε ἀπό τὴν ἀγία βιωτὴν του καί νά ἐνισχυθοῦμε ἀπό τὸ ιερό παράδειγμα του, ἐνισχύμενοι στὸν δικό μας προσωπικό πνευματικό ἀγώνα, προκειμένου νά κατακτήσουμε τὸν πολυπόθητο στόχο, πού εἶναι ὁ Ἀγιόπιτα, δηλ. ὁ εἰσοδός μας στὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ». Ἀκολούθησε ἡ λιτάνευση τῶν ιερῶν Εἰκόνων τοῦ Ἀγιος Νικολάου καί τῆς Παναγίας Βηματάρισσας, καθὼς καὶ τῶν Ιερῶν Λειψάνων τοῦ Ἀγιος Νικολάου καί τῆς Όσιας Σοφίας τῆς Κλεισούρας στοὺς δρόμους τῆς πόλης, ὑπὸ τοὺς ὕκους τῆς Φιλαρμονικῆς τοῦ Δήμου Βόλου, ὅπου τελέστηκε δέσποτ. Ἀκολούθως, ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἰγνατίος ἀπιύθυνε τὸν καθιερωμένο ἑορτιού χαιρετισμό καί εὐχαρίστησε τοὺς φιλοξενουμένους Ἀρχιερεῖς γιά τὸν εὐλογητὸν παρουσία στὸν μεγάλη μας γιορτή. Ὁ κ. Ἰγνατίος ἔξηρε, ἀκόμα μία φορά, τὸν ἐνόπιτα τοῦ λαοῦ μας γύρω ἀπό τὴν Ἐκκλησία μας ἀλλά καὶ τὸν τιμῆν πού ἀποδίδει στὸν Πολιούχο μας Ἀγιο Νικόλαο, «ὁ ὄποιος μᾶς δίδει τὴν δύναμην νά ἀντεπεξέλθουμε στὶς δυσκολοτέρες καταστάσεις». Ὁλοκλήρωσε δέ τὸν λόγο του, ἀναφερόμενος στοὺς ναυτικούς καί λιμενικούς μας, ἔξαίροντας τὸ ὑψηλό αἴσθημα τοῦ καθήκοντος πού τοὺς διακρίνει καί εὐκήθηκε «ὁ Ἀγιος νά φωτίζει τοὺς ὑγέτες μας, γιά νά πάρουν τὶς σωτέρες ἀποφάσεις, νά στηρίξουν τὰ δίκαια τῆς πατρίδος μας καί ἡ θάλασσα νά εἶναι αὐτὴ πού θά ἐνώνει καί δέν θά διχάζει. Ὅποτε ἥρθε ἡ ρήξη προέκυψε συμφορά γιά ὅλους. Ὅποτε πρυτάνευσε ἡ εἰρήνη, ἔγινε δῶρο Θεοῦ γιά ὅλους...».



ΔΙΕΝΟΡΙΑΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΣΚΑΚΙΟΥ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Τὸ Γραφεῖο Νεόποτος τῆς Ἱερᾶς Μητρόπολεως Δημητριάδος, σὲ συνεργασία μέ τὸ Σκακιστική Ἐνωση Βόλου, διοργάνωσε (1/12) στὸ Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας τὸ 1ο Διενοριακό Πρωτάθλημα Σκακιοῦ καί ἐπιτραπέζιου παιχνιδιοῦ. Στὸν διοργάνωσθη συμμετεῖχαν 30 παιδιά ἀπό τίς καπηλικές συντροφίες τῶν ἐνοριῶν τοῦ Βόλου καί τῆς Ν. Ἰωνίας, μαθητές Γυμνασίου καί Λυκείου καί ἀπόλαυσαν τρεῖς ὥρες παιχνιδιοῦ καί εὐχάριστης συναναστροφῆς, καθὼς καὶ τὸ πλούσιο γεῦμα, πού ἀκολούθησε. Ἡ ἐκδήλωση ὀλοκληρώθηκε μέ τὸν ἐπίδιστον τῶν ἀναμνηστικῶν ἀπό τὸν Σεβ. Ποιμενάρχη μας κ. Ἰγνατίο. Ἡ Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος ἐκφράζει τὶς θερμές της εὐχαριστίες στὸν Σκακιστική Ἐνωση Βόλου, πού εἶκε τὸν εὐθύνη τῆς ἐπίβλεψης καί τῆς ὅλης διεξαγωγῆς τοῦ Πρωταθλήματος.



ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΣΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΤΟΝ ΑΛΜΥΡΟ

Τὸν Ἀγιασμό ἐνάρξεως τοῦ νέου Σχολικοῦ ἔτους στὸ Παράρτημα τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Τοπικῆς Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου, στὸ Κέντρο Νεόποτας Ἀλμυροῦ. Στὸν Ἀγιασμό παρέστησαν ὁ Δήμαρχος Ἀλμυροῦ κ. Εὐάγγελος Χατζηκυριάκος, ὁ Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Ἀλμυροῦ Πρωτ. Γεώργιος Μπέκας καί Κληρικοί τῆς ἐπαρχίας, οἱ Καθηγητές καί οἱ μαθητές τοῦ Παραρτήματος. Μετά τὸν Ἀγιασμό, ὁ Διευθυντής τῆς Σχολῆς Ἀρχιμ. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου εὐχαρίστησε τὸν Σεβασμιώτατο γιά τὸν εὐλογητὸν παρουσία του, ἀναφέρθηκε στὸν ιστορία τοῦ Παραρτήματος, στοὺς καρπούς πού ἔχει παραγά-

γει στὴν μακρά λειτουργία του στὸν Ἐπαρχία Ἀλμυροῦ, ἐνῶ εὐχαρίστησε ὁλοὺς ὅσοι συμβάλλουν στὸν εὔρυθμη λειτουργία του. Κλείνοντας, ὁ Σεβασμιώτατος κ. Ἰγνατίος ἐπεσήμανε ὅτι ἡ μουσική τῆς Ἐκκλησίας μιλᾶ στὶς ἀνθρώπινες ψυχές: «Ἄυτό εἶναι καὶ τὸ ζητούμενο τῆς Θείας Λατρείας, νά μιλήσει στὸν ψυχή καί νά την ἀνεβάσει στὸν οὐρανό. Είναι ἔργο ιερό καί αἰώνιο. Δέν σπουδάζετε ὅπλως μία τέχνη, οὐτε ἔναν τρόπο μουσικῆς ἐκφράσεως ἀλλά τέχνη ιερόν. Γ' αὐτό ἡ Σχολή μας καλεῖται νά διδάσκει καί τὸ ήθος τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, πόνηση της. Ἐδῶ διασώζεται ἡ αὐθεντική Ἑλληνική γλώσσα. Τὰ παιδιά μας διδάσκονται αὐτὴ την γλώσσα, πόνηση κάπημα τους καί ἐμπλουτίζουν τὸν γνωστικό τους ορίζοντα». Ὁ Σεβασμιώτατος εὐχαρίστησε τὸν Διευθυντή τῆς Σχολῆς γιά τὴν μεγάλη βαρύτητα πού δείχνει στὸν λειτουργία τῶν Παραρτήματων, τοὺς διδάσκοντες στὸν Σχολή καί εὐκήθηκε σὲ ὅλους καλὴ δύναμη στὸ ἔργο τῆς διδασκαλίας καί τῆς μάθησης.



**Προσωπικές έμπειρίες καί ιστορικές
μαρτυρίες γιά τόν μακαριστό Χριστόδουλο
ώς Μητροπολίτη Δημητριάδος.**

Μιά πολυδημιουργική προσωπικότητα ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Μητροπολίτης Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ (1974-1998)

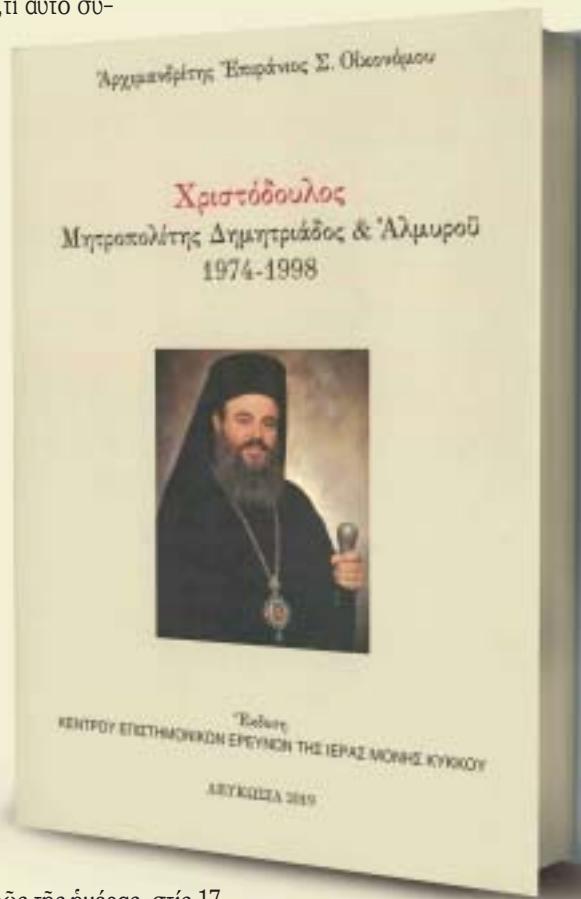
Πολυδημιουργική προσωπικότητα χαρακτηρίζει τόν μακαριστό κυρό Ἀθηνῶν Χριστόδουλο ὁ στενός συνεργάτης του, ἀφικμανδρίτης Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, στή νέα του μελέτη, καρπό τῶν μεταπτυχιακῶν σπουδῶν του στὸ Τμῆμα Θεολογίας καί Πολιτισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Καί ὁ χαρακτηρισμός αὐτός δέν ἀπέχει πολὺ ἀπό τὸν πραγματικότητα. Γιά τὸν πατέρα Ἐπιφάνιο ὁ Χριστόδουλος, ὅπως τόν ξέραμε ὅλοι, δέν ἔτσι ἀπλῶς ὁ Ποιμενάρχης τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐπαρχίας τῆς Δημητριάδος, οὐτε ὁ Προκαθήμενος, στή συνέχεια, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἡταν κάπι περισσότερο. Ἡταν καί ἔξακολουθεῖ νά εἶναι «ὁ Ἐπίσκοπος τῆς καρδιᾶς του μέ ὅ, τι αὐτό συνεπάγεται».

Κάτω ἀπό αὐτό τὸ πρίσμα, ἡ διπλωματική ἑργασία τοῦ π. Ἐπιφάνιου ἀποκτᾶ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον, ἀφοῦ μεταξύ συγγραφέα καί μελετώμενου προσώπου εἶχε διαμορφωθεῖ μιά σκέστη μέσα ἀπό μιά «πολύχρονη συμπόρευση, γεμάτη πολύτιμες ἔμπειρίες καί ἔντονα βιώματα». Ἐτοι, ὁ ἀναγνώστης θά μπορέσει -μέσα ἀπό τὶς προσωπικές ἔμπειρίες καί τὶς ιστορικές μαρτυρίες τοῦ συγγραφέα- νά διαμορφώσει μιά πληρέστερη εἰκόνα γιά τὸ ποιός ἔτσι ὁ μακαριστός Χριστόδουλος ὡς μητροπολίτης Δημητριάδος. Καί ἀποκτᾶ ἀξία τὸ ἔργο του, γιατί ἀναφέρεται σέ μια περίόδο τῆς ζωῆς τοῦ κυροῦ Χριστόδουλου, πού δέν ἔχει διευρευνηθεῖ, ὅσο θά ἔπειπε, ἀπό τούς ἐρευνητές καί παραμένει ἄγνωστη στούς πολλούς. Ἡ περίοδος αὐτὴ μάλιστα ἔτσι τὸ ἀπαραίτητο βῆμα γιά τὸν ἀνέλιξην του στὸν Ἀρχιεπισκοπικό Θρόνο τῶν Ἀθηνῶν, στὸν ὅποιο ἄφοισε ἔντονο τὸ στίγμα τῆς προσωπικῆς σφραγίδας του.

‘Ο π. Ἐπιφάνιος ξεκινᾶ πάντη ἔρευνα μέντοι εἰσαγωγικό κεφάλαιο πού ἀναφέρεται στή ζωή τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου, ἀπό τὴν στιγμή πού ἀντίκρισε τὸ φῶς τῆς ήμέρας, στὶς 17 Ιανουαρίου 1939, μέχρι καί τίν 13ην Ιουλίου 1974, ὅταν ὁ νεαρός ἀρχιμανδρίτης Χριστόδουλος, γραμματεάς τότε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἔξελέγει μητροπολίτης Δημητριάδος.

Τό δεύτερο κεφάλαιο ἀναφέρεται στήν ἐκλογή τοῦ Χριστόδουλου, στήν ἀφιξήν του στὸν Βόλο καί στήν ἐνθρόνισή του. Οἱ σημαντικές στιγμές γιά τὸν ἔτιδιο ὅμως σκιάζονταν ἀπό τὶς δύσκολες ὁρες πού περνοῦσε ἡ κώρα μας μετά τὴν εἰσβολή τῆς Τουρκίας στὸν Κύπρο καί τὰ δραματικά πολιτικά γεγονότα στὸν Ἑλλάδα, πού ὁδήγησαν ἐντέλει στήν ἀποκατάσταση τῆς Δημοκρατίας.

‘Αμέσως, μέ πάντη ἀνάληψη τῶν καθηκόντων του ὡς ἐπισκόπου καί μέχρι τὸ 1984, βασικό μέλημα τοῦ Χριστόδουλου ἔγινε «ἡ ἔνωση», ὅπως χαρακτηριστικά τονίζει ὁ συγγραφέας, «τῶν διεστώτων καί ἡ ἐπανατοποθέτηση τῶν πνευματικῶν καί θρησκευτικῶν δυνάμεων τοῦ τόπου σέ νέα, ὑγιή βάση, ὅπου ἡ προσωποληψία θά ἄφοινε τὴ θέση τῆς στή γνήσια πνευματικότητα καί στήν αὐθεντική Ἐκκλησιαστική ζωή». Ως ἐπίσκοπος ἐνδιαφέρθηκε γιά πάντη ἀναμόρφωση καί πάντη ἀνανέωση στής τάξεις τοῦ κλήρου, πάντη ἀνάπτυξη τῆς λειτουργικῆς ζωῆς, πάντη ποιμαντική τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογένειας, πάντη προσέγγιση τῶν νέων, πά σκέστη του μέ πάντη ἐπιστημονική κοινότητα καί τό κοινωνικό ἔργο (π.χ. ὁ θεσμός τῶν Σπιτιῶν Γαλήνης). Γιά πάντη περι-



γραφόμενη δράση τοῦ Χριστόδουλου κατά πάντη περίοδο αὐτή ὁ συγγραφέας ἀφιερώνει τό μεγαλύτερο τμῆμα τοῦ δευτέρου μέρους τῆς μελέτης του.

Στό τρίτο καί τελευταῖο μέρος ὁ συγγραφέας ἔξειτάει πάντη παρουσία τοῦ Χριστόδουλου στὸν Βόλο κατά πάντη περίοδο 1984-1998. Γιατί ὅμως ὁ συγγραφέας διέκρινε αὐτή πάντη περίοδο στή δράση τοῦ μετέπειτα ἀρχιεπισκόπου ὡς μητροπολίτη Δημητριάδος; Τό καλοκαίρι τοῦ 1984 ὑπῆρξε σταθμός στήν ἐπισκοπική πορεία του. 24 Ιουνίου 1984 ὁ Χριστόδουλος δημοσίευσε στόν «Ταχυδρόμο» τοῦ Βόλου ἔνα ἄρθρο μέ τίτλο «Ἡ Θύελλα πού ἐπέρχεται». Στό ἄρθρο αὐτό ὁ Χριστόδουλος καπνόρροσε πάντη πολιτική ήγεσία τοῦ τόπου ὅπου ἔθεσε τό κομματικό συμφέρον πάνω ἀπό τό ἐθνικό καί ἐπεσήμανε ταυτόχρονα τήν εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας νά διαδραματίσει ἐνωτικό ρόλο. Ἡ δημόσια αὐτή ποθεύτηση προκάλεσε πάντη ὅργη τοῦ τότε Δημάρχου Μιχάλη Κουντούρη, ὁ ὅποιος πέρασε κατά πλειοψηφία Ψήφισμα, σύμφωνα μέ τό ὅποιο ὁ Χριστόδουλος χαρακτηρίζεται ἀνεπιθύμητος στήν πόλη τοῦ Βόλου. Ἡ ἀπάντηση πού ἔδωσε ὁ Χριστόδουλος ἔξειφραζε πάντη ἀυτοσυνειδοσύνη του ὡς Ἐπισκόπου καί ἔδωσε νέα δυναμική στό ἐπισκοπικό του ἔργο μέ πρωτότυπες ποιμαντικές δράσεις. Κορυφαίες στιγμές αὐτῆς τῆς δράσης ή ἔδρυση τοῦ Ρ/Σ «Ορθόδοξη Μαρτυρία», ἡ δημιουργία ἰστοσελίδας καί ἡ λειτουργία Ἐλεύθερου Πανεπιστημίου.

Παράλληλα, ἔνα μέρος τοῦ κεφαλαίου αὐτοῦ ἀφιερώνεται στή σάση τοῦ Χριστόδουλου ἀπέναντι στά ἐθνικά θέματα. Κυπριακό, Βορειοπειρατικό, Μακεδονικό καί τό ztήπημα τῆς Θράκης ἀπασχολούσαν τόν ἐθνικά δραστήριο ιεράρχη. Μέ τό διορατικό του βλέμμα ἀντιλαμβανόταν τά κρίσιμα ztήπηματα ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, τά ὅποια, ὅπως ἀποδείχθηκε, μέ τό πέρασμα τοῦ χρόνου διογκώθηκαν καί ἔπαισαν νά εἶναι διακειρίσμα ἐξαιτίας τῆς ἀδράνειας τῶν ἐλληνικῶν κυβερνήσεων. “Οπως γιά παράδειγμα τό πρόβλημα τῆς Θράκης, γιά τό ὅποιο διαπίστωνε πώς ἀπό πλευρᾶς Ἐλλάδας παραπρεῖται «ένας ἐφρυσκασμός, μιά ήττοπάθεια καί μιά παθητική θεώρηση τῶν προβλημάτων». Καί δυστυχῶς δικαιαιούνται μέχρι στήμερα!

‘Η μελέτη τοῦ π. Ἐπιφάνιου ὀλοκληρώνεται μέ πάντη «Ἐπίμετρο» στήν ἐκλογή τοῦ Χριστόδουλου στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο τῆς Ἀθηνᾶς. Γιά τόν ἔρευνητο μεγάλην ἀξίαν ἐπίσης ἔχει τό «Παράρτημα» μέ τόν κατάλογο τῶν συγγραμμάτων τοῦ μακαριστοῦ Χριστόδουλου -204 συνολικά- καί τῶν ἔργων του πού ἔκδόθηκαν μετά τόν θάνατό του, ἀλλά καί μέ πάντη παράθετο δύο ἰστορικῶν κειμένων τοῦ Ἐνθρονιστρίου Λόγου ὡς Μητροπολίτη Δημητριάδος καί τοῦ Ἐπιβατηρίου ὡς Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἐλλάδος.

Καί ὅπως ἀπαιτεῖ μιά ἐπιστημονική μελέτη ὁ π. Ἐπιφάνιος παραθέτει μιά ὀλοκληρωμένη βιβλιογραφία, στοιχεῖο ἀπαραίτητο γιά κάθε ἐρευνητή ἀναγνώστη πού ἔπιθυμει νά συμπληρώσει τίς γνώσεις του γύρω ἀπό τό πρόσωπο καί τή δράση τοῦ ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου.

Τό βιβλίο προλογίζει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ Κ. Ἰγνάτιος.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ Β. ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΗ
Φιλολόγου-δρ Βυζαντινῆς Φιλολογίας Α.Π.Θ.**